

Broj: 03-45-1-1702/23
Datum: 16.10.2023.godine

OPĆINSKO VIJEĆE MAGLAJ

Predmet: Izvještaj o radu JU "Dječiji vrtić" Maglaj za školsku 2022/2023.godinu i
Godišnji program rada JU "Dječiji vrtić" Maglaj za školsku 2023/2024 godinu,
dostavlja se,-

Planom i programom rada Općinskog Vijeća Maglaj za 2023.godinu planirane su tačke Dnevnog reda : "Izvještaj o radu JU "Dječiji vrtić" Maglaj za školsku 2022/2023. godinu" i „Godišnji program rada JU "Dječiji vrtić" Maglaj za školsku 2023/2024 godinu" sa finansijskim pokazateljima utroška sredstava iz Budžeta Općine Maglaj.

Iz dokumentacije dostavljene Službi vidljivo je da je JU „Dječiji vrtić“ za školsku 2022/2023 godinu poslovala pozitivno i da je Upravni odbor ove javne ustanove usvojio Izvještaja o radu.

Također je vidljivo da je od strane Pedagoškog zavoda Zenica aktom broj: 10-1-34-08044-2/23 od 25.09.2023.godine, Javnoj ustanovi „Dječiji vrtić“ Maglaj data Saglasnost na „Godišnji programa rada za školsku 2023/2024 godinu“, te na osnovu navedenog Služba dostavlja :

- Izvještaj o radu JU "Dječiji vrtić" Maglaj za školsku 2022/2023. godinu
- Godišnji program rada JU "Dječiji vrtić" Maglaj za školsku 2023/2024 godinu

Općinskom vijeću Maglaj na razmatranje i usvajanje.

Obradivač:
Služba za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu,
opću upravu i društvene djelatnosti

DOSTAVLJENO:
1.Naslovu,
2. a/a

OPĆINSKI NAČELNIK
Mirsad Mahmutagić

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
JAVNA USTANOVA DJEČIJI VRTIĆ
MAGLAJ

Broj: 210/23

Datum: 29.09.2023.godine

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
OPĆINA MAGLAJ
Služba za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu
opću upravu i društvene djelatnosti

PRIMLJENO	29.09.2023.		
Org. jedinica	Klasif. oznaka	Redni broj	Broj prijave
		4289	

OPĆINA MAGLAJ

Služba za BISZ, opću upravu i društvene djelatnosti

PREDMET: Dostava Godišnjeg programa rada (GPR) JU „Dječiji vrtić“ Maglaj za školsku 2023/2024.godinu

Poštovani,

Dostavljamo Vam Godišnji program rada JU „Dječiji vrtić“ Maglaj za školsku 2023/2024.godinu.

U GPR-u se nalazi :

- Saglasnost Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona za realizaciju specijaliziranih programa iz islamske vjeronauke i engleskog jezika broj: 10-34-5498-1/23 od 17.08.2023.godine,
- Saglasnost Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport - Pedagoški zavod Zenica na Godišnji program rada broj: 10-1-34-08044-2/23 od 25.09.2023.godine,
- Rješenje Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport - Pedagoški zavod Zenica o ocjeni rada direktora za školsku 2022/2023.godinu broj: 10-1-34-08422-6/22 od 14.09.2023.godine i
- Odluka Upravnog odbora o usvajanju Godišnjeg programa rada broj: 23/23 dana 28.09.2023.godine.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. Arhiva

Direktorica
Kanita Bašić

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
NAUKU, KULTURU I SPORT

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOJ CANTON
MINISTRY OF EDUCATION,
SCIENCE, CULTURE & SPORT

Broj: 10-34-5498-1/23
Zenica, 17.08.2023. godine

JU „Dječiji vrtić“
Ul. Civilnih đrtava rata bb
74250 Maglaj

n/r direktorice

PREDMET: Odgovor na molbu, dostavlja se

Postupajući povodom Vašeg akta, broj: 173/23, od 14.08.2023. godine, kojim od ovog organa kantonalne uprave tražite saglasnost za realizaciju specijaliziranih programa iz islamske vjeronauke engleskog jezika, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona očituje se kako slijedi:

U skladu sa članom 24. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 8/12), resorno ministarstvo **daje svoju saglasnost** za realizaciju specijaliziranih programa iz islamske vjeronauke i engleskog jezika u pedagoškim grupama za 2023/2024. godinu, koji su namijenjeni djeci predškolskog uzrasta od 4 do 6 godina, prema veplaniranom rasporedu i u okviru cjelodnevnog boravka djece, a koje će realizirati stručna lica iz navedenih oblasti.

S poštovanjem,

Dostavljeno:
1 x Naslovu,
2 x a/a, 03-03

MINISTRIČA
Draženka Subašić
Draženka Subašić

Broj: 10-I-34-08044-2/23
Zenica, 25.09.2023. godine

Na osnovu člana 30., stav (2) Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju ("Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10 i 8/12), Pedagoški zavod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, daje:

S A G L A S N O S T

1. JU „DJEČJI VRTIĆ“
(predškolska ustanova)

MAGLAJ

(mjesto)

na Godišnji program rada za školsku 2023/2024. godinu.

2. Sve izmjene podataka u GPR-u na koji je data saglasnost, a do kojih dođe u toku školske godine, predškolska ustanova je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu.

O b r a z l o ž e n j e

Prijedlog GPR-a je dostavljen dana 15.09.2023. godine. U službenoj zabilješci od 20.09.2023. godine konstatirani su rezultati uvida u Prijedlog GPR-a i obaviješten direktor ustanove. Dana 25.09.2023. godine zaprimljen je akt predškolske ustanove broj: 201/23 od 21.09.2023. godine, kojim je obaviješten Pedagoški zavod da su izvršene ispravke u skladu sa službenom zabilješkom.

S obzirom na naprijed navedeno, konstatira se da je GPR predškolske ustanove urađen u skladu sa Metodologijom za izradu godišnjeg programa rada predškolske ustanove („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11), te da su primijenjeni Pedagoški standardi i drugi propisi koji regulišu ovu oblast.

Na akt GPR-a na koji je data saglasnost stručni savjetnik za oblast obrazovanja stavlja svoj potpis i na taj način potvrđuje autentičnost akta.

GPR na koji je data saglasnost donosi Upravni odbor predškolske ustanove.

PREDMET OBRADILA:

Aldijana Salić
Aldijana Salić

DIREKTORICA

Aida Salkić
Aida Salkić

Dostaviti:

1. Predškolskoj ustanovi;
2. Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport;
3. Arhiva.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

Ministarstvo za obrazovanje,
nauku, kulturu i sport
PEDAGOŠKI ZAVOD ZENICA

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOJ CANTON

Ministry of Education,
Science, Culture & Sport
PEDAGOGICAL INSTITUTE ZENICA

Broj: 10-1-34-08422-6/22
Zenica, 14.09.2023. godine

Na osnovu člana 31., stav (2) Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju ("Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10 i 8/12) i člana 8. Pravilnika o stručnom nadzoru nad radom predškolskih ustanova ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 8/11), Pedagoški zavod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, donosi:

R J E Š E N J E

o ocjeni rada za školsku 2022/2023. godinu

BAŠIĆ (EDIN) KANITA
(Prezime, očevo ime i ime)

DIREKTORICA

u

JU "Dječiji vrtić" Maglaj
(predškolska ustanova)

ostvarila je ukupno **150** bodova, te se ocjenjuje ocjenom

NAROČITO SE ISTIČE

O b r a z l o ž e n j e

U školskoj 2022/2023. godini praćen je rad imenovane, izvršen neposredan uvid u rad i pregledana dokumentacija, što je konstatovano u zapisnicima: 10-1-34-08422/22 od 15.09.2022. godine, 10-1-34-08422-3/22 od 30.01.2023. godine i 10-1-34-08422-4/22 od 07.06.2023. godine.

Na osnovu opažanja konstatovanih u zapisnicima i neposrednim kontaktima, te uvidom u gore navedene akte, izvršeno je bodovanje svih elemenata praćenja na kraju školske 2022/2023. godine, a koji su utvrđeni u Metodologiji praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja rada **direktora predškolske ustanove**, te utvrđena ocjena rada. Evaluativni list bodovanja svih elemenata Metodologije je sastavni dio ovog rješenja.

S obzirom na izloženo, a u skladu sa članom 7., 8. i 9. Pravilnika o stručnom nadzoru nad radom predškolskih ustanova ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 8/11), odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalba se podnosi putem Pedagoškog zavoda.

Predmet obradila:

Aldijana Salić

Dostavljeno:

1. Imenovanj.
2. a/a.

Na znanje:

1. Upravnom odboru.

DIREKTORICA

Aida Salkić

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
JAVNA USTANOVA "DJEČIJI VRTIĆ"
M A G L A J
UPRAVNI ODBOR

Broj: 23/23

Datum: 28.09.2023.godine

Na osnovu člana 30. stav 2. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj:7/10 i 8/12), saglasnosti Pedagoškog zavoda Zenica broj: 10-1-34-08044-2/23 od 25.09.2023.godine, te na osnovu Prijedloga Stručnog vijeća broj 206/23 od 26.09.2023.godine Upravni odbor JU „Dječiji vrtić“ Maglaj na redovnoj VII (sedmoj) sjednici održanoj 28.09.2023.godine, donosi:

ODLUKU

**o usvajanju Godišnjeg programa rada (GPR-a) JU „Dječiji vrtić“ Maglaj
za školsku 2023/2024. godinu**

Član 1.

Usvaja se Godišnji program rada (GPR) JU „Dječiji vrtić“ Maglaj za školsku 2023/2024. godinu.

Član 2.

Obavezuje se direktorica JU „Dječiji vrtić“ Maglaj da Godišnji program rada JU „Dječiji vrtić“ Maglaj za školsku 2023/2024. godinu dostavi Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta Zeničko-dobojskog kantona, Pedagoškom zavodu Zenica i Osnivaču.

Dostavljeno:

1. Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK;
2. Pedagoški zavod;
3. Općina Maglaj;
4. Arhiva

Predsjednica Upravnog odbora
Mačković Edina, dipl.pravnik

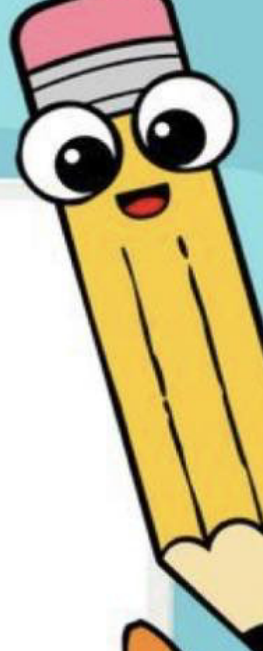
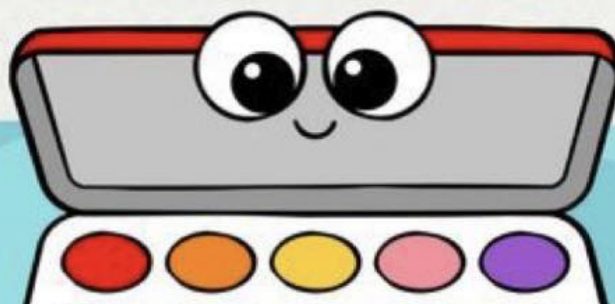
Mačković Edina

*Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
Javna ustanova „Dječiji vrtić“ Maglaj*

*GODIŠNJI PROGRAMA RADA
JAVNE USTANOVE „DJEČIJI VRTIĆ“ MAGLAJ
ZA ŠKOLSKU 2023/2024. GODINU*

Maglaj, septembar 2023. godine.

Na osnovu člana 30. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 07/10), Upravni odbor Javne ustanove „Dječiji vrtić“ Maglaj na VII sjednici održanoj dana 28.09.2023 godine, na prijedlog Stručnog vijeća i prethodno datu saglasnost Pedagoškog zavoda broj: 10-1-34-08044-2/23 od 25.09.2023.godine donosi:

GODIŠNJI PROGRAM RADA

JAVNE USTANOVE DJEČIJI VRTIĆ MAGLAJ

ZA ŠKOLSKU 2023/2024. GODINU

Predsjednica Upravnog odbora,

Mačković Edina

Edina Mačković, dipl.pravnik

U Maglaju, 28.09.2023 .godine.

SADRŽAJ GODIŠNJEG PROGRAMA RADA

I CILJ I ZADACI(bitne zadaće i sadržaji).....	5
1. Tjelesni i psihomotorni razvoj	6
2. Socio-emocionalni razvoj i razvoj sposobnosti.....	7
3. Spoznajni razvoj	9
4. Govor, komunikacija i govorno stvaralaštvo.....	11
II OSNOVE I ASPEKTI PROGRAMA.....	14
1. Opći podaci o predškolskoj ustanovi.....	14
2. Organizacija rada.....	16
III USLOVI RADA	17
1. Materijalno-tehnički uslovi rada.....	17
1.1 Prostor	17
1.2. Didaktička sredstva i pomagala.....	18
1.3. Rad i organizacija kuhinje	20
1.4. Organizacija prevoza djece	20
2. Kadrovski uslovi rada.....	21
3. Zdravstveno –higijenski uslovi	23
IV SADRŽAJ I OBIM ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA.....	24
1. Brojno stanje odgojnih grupa.....	24
2. Vrste programa u predškolskoj ustanovi.....	25
2.1. Cjeloviti razvojni program.....	25
2.2. Specijalizirani razvojni program.....	25
2.3. Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski program.....	26
2.4. Program jačanja roditeljske kompetencije.....	26
2.5. Program za djecu pred polazak u školu.....	27
V PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA	29
1. Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnih aktivnosti u odgojnim grupama.....	29
2. Planiranje inovacije	38
3. Plan rada direktora predškolske ustanove	41
4. Plan rada stručnih saradnika	42

5. Planiranje rada Stručnog vijeća.....	42
6. Planiranje rada Stručnih aktiva (Prikaz održavanja oglednih aktivnosti).....	44
7. Plan rada Vijeća roditelja.....	45
8. Planiranje izleta, posjeta i radionica.....	45
9. Planiranje smjena, rasporeda radnog vremena za cjelokupno osoblje i dežurstva.....	46
10. Plan i program stručnog usavršavanja odgajatelja, stručnih saradnika i rukovodnog osoblja.....	46
VI NJEGA I BRIGA ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE.....	48
1. Sigurnosno-zaštitni i preventivni program.....	48
1.1. Vrtić zajednica koja uči.....	48
1.2. Učenje životnih (socijalnih) vještina.....	48
1.3. Diskretni personalni zaštitni postupci.....	49
1.4. Odgojna grupa kao mjesto sigurnosti odrastanja djece.....	50
2. Saradnja s roditeljima.....	52
2.1. Uspješna saradnja sa roditeljima.....	52
2.2. Posebno obrazovanje(edukacija) djece i roditelja.....	52
2.3. Mjere sekundarne prevencije (djeca i roditelji).....	54
3. Posebni programi	55
3.1. Posebni programi odgojno – obrazovnog rada sa djecom.....	55
3.2. Edukacija odgajatelja, stručnih saradnika, direktora, vrednovanje(evaluacija)preventivnih pr. .55	
VII KOMUNIKACIJA SA JAVNOŠĆU.....	56
1. Saradnja sa lokalnom zajednicom.....	56
2. Saradnja sa širom društvenom zajednicom.....	56
3. Javne manifestacije	57
VIII PRILOZI	58
1. Evidentni list za odgajatelje koji realiziraju kraće i specijalizirane programe sa 40-časovnom radnom sedmicom (tabela 10.).....	59
2. Evidentni list za zdravstvene radnike sa 40-časovnom radnom sedmicom (tabela 11.).....	60
3. Raspored rada u odgojnim grupama.....	61
4. Primjerak sedmičnog jelovnika.....	62

I. CILJ I ZADACI - bitne zadaće i sadržaji

Predškolski odgoj čini početnu strukturu integralnog odgojnog sistema. Kao temeljni dio sistema ima nezamjenjivu ulogu u odgoju i obrazovanju djece. Predškolski odgoj je bitan segment uspostavljanja prvih temelja za izgrađivanje samostalne, autonomne, integrirane i stvaralačke ličnosti.

S pedagoškog gledišta rano uključivanje djece u razvijanje njihovih karakternih crta, sticanje potrebnih navika (higijensko - zdravstvenih, kulturnih, radnih, stvaralačkih i etičkih), identificiranje dispozicija za određene vidove stvaralaštva i osiguranje povoljnih uslova za intelektualni, tjelesni, moralni, estetski i radni odgoj ima nesumljivo veliku vrijednost za kasniji životni (porodični), profesionalni i radni razvoj mladog čovjeka. Uslovi života u prvim godinama djetinjstva odlučujući su faktor za to kakva će se ličnost formirati i kakva će ličnost biti tokom svog razvoja.

Predškolski odgoj se zasniva na savremenim pedagoškim dostignućima i ne može se odvojiti od općeg cilja društvenog odgoja. Označava kamen temeljac i prvi stepen u razvoju buduće zdrave, stvaralačke, kulturne i društveno - korisne ličnosti.

Rano učenje djece i uravnoteženi razvoj njihovih psihičkih i emocionalnih sposobnosti ima veliko psihološko značenje. Dijete se znanstveno prati, posmatra, proučava, dijagnosticira, koriguje uz poduzimanje svih potrebnih stručnih mjera da bi bilo zdravo, osjećalo se sigurnim, zaštićenim, voljenim i da bi moglo zadovoljiti sve svoje osnovne biološke i psihološke potrebe.

Globalni cilj predškolskog odgoja i obrazovanja je da se u skladu sa realnim mogućnostima obezbijede uslovi za cjelovit razvoj i ostvarivanje prava djece u skladu sa Konvencijom UN-a o pravima djece, kroz odgovarajuću podršku porodici razvoj i jačanje predškolskih institucija u ostvarivanju principa na kojima se zasniva predškolski odgoj i obrazovanje.

Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja kao integralnog dijela cjelokupnog sistema odgoja i obrazovanja u BiH je osigurati optimalne i jednake uslove da svako dijete, od rođenja do polaska u školu, razvija i ostvaruje intelektualne i tjelesne sposobnosti, kao i kompetencije kroz različite vidove kvalitetnog i profesionalno autonomnog institucionalnog i vaninstitucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Posebni ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja :

- Razvijati psihofizički razvoj djeteta i pozitivno uticati na formiranje ličnosti,
- Zadovoljavati potrebe djece za igrom i zajedničkim životom te uticati na pozitivan emocionalni i socijalni razvoj djeteta,
- Razvijati osjećaj patriotizma, radnih i kulturnih navika,
- Razvijati kognitivne sposobnosti djeteta neophodne za razumijevanje prirode, svijeta u kojem živi u skladu sa potrebama i interesovanjima,
- Razvijati socijalne i emocionalne sposobnosti, individualne odgovornosti za rad i život u zajednici,
- Razvijati govorne i komunikacijske sposobnosti,
- Razvijati fizičke sposobnosti, skladnog razvoja tijela i usvajanje zdravstveno-higijenskih navika,
- Pripremati djecu za dalji odgoj i obrazovanje,
- Razvijati sposobnosti za poštivanje ljudskih prava, osnovnih sloboda,
- Razvijati sposobnosti za život u demokratski uređenom društvu,
- Razvijati svijest o očuvanju životne okoline,

- Razvijati pretpostavke za usvajanje socijalnih i moralnih vrijednosti demokratskog, tolerantnog i humanog društva.

Cilj njege, odgoja i obrazovanja predškolskog djeteta ostvaruje se u procesu realizacije općih zadataka njege i odgojno - obrazovnog rada i i specifičnih zadataka koji se posebno definišu za svaku odgojno - obrazovnu grupu.

Posebni zadaci predškolskog odgoja i obrazovanja :

- Obezbijediti i osigurati djeci povoljne uslove za rast i razvoj, omogućiti im radosno djetinjstvo i razvijati osjećaj sigurnosti i sreće,
- Obezbijediti odgoj i obrazovanje pod jednakim uslovima u urbanim i ruralnim sredinama,
- Obezbijediti odgovarajuću podršku porodicama u provođenju koncepcije predškolskog odgoja i obrazovanja,
- Obezbijediti uključivanje djece sa posebnim potrebama u redovan odgojno-obrazovni program,
- Obezbijediti dostupnost u korišćenju postojećih resursa u institucijama predškolskog odgoja i obrazovanja,
- Obezbijediti kvalitetan program djeci u godini pred polazak u školu.

1. Tjelesni i psihomotorni razvoj

Ciljevi:

- Razvijanje motoričkih i funkcionalnih sposobnosti djece,
- Razvijanje prirodnih oblika kretanja uz pomoć kojih će djeca ovladati prostorom
- Razvijanje otpornosti organizma prema oboljenjima, deformitetima i očuvanje djece od povreda,
- Jačanje fizičkog zdravlja i otpornosti djece kao elementarnih uvjeta pravilnog razvoja svih organa i organskih sistema,
- Razvoj neophodnih navika u održavanju lične higijene i higijene okoline, kao i da se utječe na osamostaljivanje djece prilikom odijevanja i hranjenja,
- Utjecati na razvoj kreativnih navika,
- Utjecati na formiranje navika za svakodnevno obavljanje fizičkih vježbi,
- Utjecati na upoznavanje okoline i vlastitog tijela, te podržati spontano izražavanje pokretom pružajući mu u igri posebne emocionalne podrške,
- Poticati razvoj cjelovitog senzornog i perceptivnog potencijala djeteta, čula odgovornih za pravilnu percepciju i doživljaj okruženja.

Zadaci:

- Brinuti o dječjoj higijeni i poticati razvoj higijenskih navika, zadovoljavanje fizioloških potreba, pranje ruku, pranje zuba, umivanje, oblačenje, svlačenje, zakopčavanje, obuvanje obuće, pospremanje sobe, bacanje otpadaka na za to određeno mjesto, adekvatno oblačenje,
- Poticati razvoj krupne motorike kroz vježbe aerobne mišićne aktivnosti i prirodne oblike kretanja, razvoj osnovnih pokreta / hodanje, trčanje, skakanje, preskakanje, poskakivanje, penjanje, ples/, igre na spravama i sa spravama, izvođenje motoričkih igara i aktivnosti na zraku,
- Poticati razvoj fine motorike kroz manipuliranje igračkama, sitnim materijalima, raznim likovnim tehnikama /crtanje, slikanje, oblikovanje, bockalice, nizanje bobica na vrpca i dr./,
- Usavršavanje prirodnih oblika kretanja / dječje istraživanje prostora, oponašanje odgajatelja, slijeđenje uputa-aktivnosti po zadatku/

- Razvoj koordinacije tijela i dječjih pokreta, koordinacije oko-ruka / razne takmičarske igre/.
- Poticati razvoj ravnoteže / hodanje po crti, po gredi, držanje glave, savijanje, istežanje, okretanje, ljuljanje, kotrljanje, preskakanje užeta, lastike i sl./.
- Razvoj osjetila dodira kroz igre loptom i drugim predmetima / vježbe bacanja i hvatanja, udaranje i šutiranje/
- Osigurati uslove za razvoj čula sluha, vida, mirisa i dodira / istraživanje okoline i susret sa raznovrsnim materijalima/.
- Podsticati na pravilno vježbanje i oblikovanje tijela u cilju sticanja otpornosti organizma prema bolestima,
- Razvoj samostalnosti djece prepuštajući im određene odgovornosti, izbor sredstava, organizacija igre, postavljanje pravila i sl.
- Osigurati prostorne uslove / otvoreni i zatvoreni prostor/, predmete, igračke, sredstva,
- Podsticati sposobnost odlaganja želje u razmjerama koje zahtijeva priprema za polazak u školu,
- Uključivanje odraslih u tjelesne aktivnosti i igru djece,
- Formirati zadovoljno i sretno dijete.

2. Socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti

Ciljevi:

- Očuvanje integriteta djeteta u kontaktu sa svojim okruženjem,
- Zaštita od nepovoljnih psiho-socijalnih utjecaja,
- Zaštita osjećanja,
- Potpora razvoja primarnih socijalnih kompetencija,
- Uvažavanje potreba druge djece i odraslih,
- Njegovanje spontanosti i iskrenosti djeteta u kontaktu sa svojim okruženjem,
- Njegovanje odgovarajućih mehanizama samokontrole, važnih za brže osamostaljivanje,
- Da dijete stvori sliku o sebi, vlastitim mogućnostima i stekne povjerenje u vlastite sposobnosti,
- Podsticati dijete da usvaja saznanja o pravilima i normama ponašanja u okviru osnovnih moralnih vrijednosti / dobro-loše, štetno, opasno-korisno, ružno-lijepo/,
- Da se podstiče razvoj empatije kod djece,
- Utjecati na formiranje izražavanja i kontrole osjećanja,
- Kultiviranje i razvoj pozitivnih emocija,
- Razvijanje povjerenja u vlastite mogućnosti,
- Podsticati razvoj samopouzdanja i samopoštovanja,
- Njegovanje pozitivnih emocija, lijepih, drugarskih, partnerskih i suradničkih odnosa, kao i uzajamno poštovanje i povjerenje,
- Da se djeca upoznaju sa činjenicom da ljudi imaju različite stavove, potrebe i vrijednosti koji mogu uticati na njihove akcije i pogled na svijet,
- Podsticati da njeguje toleranciju i pomaže u pronalaženju konstruktivnih i nenasilnih strategija rješavanja međuljudskih problema.

Zadaci:

- Razvijanje pozitivnog mišljenja o porodici, osjećanja pripadnosti porodici, o samom sebi te o tome da je porodica uređena zajednica u kojoj se svako ponaša prema pravilima i da se članovi porodice trebaju razumijevati i paziti,
- Razvijati svijest kod djece o mogućnosti utjecaja čovjeka na okolinu, njegove odgovornosti za zbivanja u sredini u kojoj živi i na toj osnovi razvija ekološku svijest i kulturu / očuvanje prirode, način i mjesto odlaganja otpadaka/ te utjecati na razvoj pojedinca da donosi ekološke odluke i sa njima uskladi svoje ponašanje,
- Razlikovanje živog i neživog svijeta koji okružuje dijete te upoznavanje karakteristika oblika ponašanja i oglašavanja životinja, upoznavanje građe, funkcije i naziva važnijih organa kod biljaka, životinja i ljudi; poticati na razmišljanje koji se insekti mogu posmatrati u prirodi,
- Uočavati jedinstvo organskog svijeta, povezanost, međuzavisnost i ravnotežu u prirodi,
- Posmatrati i tumačiti određene pojave i promjene koje su nastale čovjekovim djelovanjem,
- Podsticati emocionalnu stabilnost i njegovanje pozitivne emocije na osnovu osjećanja sigurnosti, povjerenja i prihvaćenosti u grupi, mogućnosti slobodnog ispoljavanja svojih emocija te kultivisanje dječje emocionalne sfere društvenosti, pozitivizma i humanosti,
- Uključivanje novih alternativnih mogućnosti da se zadovolje potrebe koje se ne mogu trenutno zadovoljiti,
- Njegovati sretan i bezbijedan emotivni boravak u vrtiću bez neprijatnih osjećanja i frustracija kako bi se unaprijedila emocionalna stabilnost i kako bi dijete stvorilo pozitivnu sliku o sebi,
- Razvijanje emocionalne osjetljivosti tj. sposobnosti da emocionalno reaguje na okolne pojave, prije svega u socijalnoj sredini /osjetljivost za pojave, emocije drugih ljudi, produblјivanje pozitivnih osjećanja- nježnost, saučešće, ljubav, simpatije/,
- Stvarati uslove za bogaćenje i oplemenjivanje dječjih moralnih osjećanja,
- Obezbijediti djetetu uspješnost u realizaciji aktivnosti unutar kojih će se osloboditi emocionalnih blokada i dati mu mogućnost da izrazi svoja negativna osjećanja bez potiskivanja, skrivanja i stida te da se planski radi na njihovoj eliminaciji bez frustrirajućih posljedica,
- Sticanje šireg socijalnog iskustva od onog u porodici, koje podrazumijeva upoznavanje ljudi, njihove djelatnosti i osnovnih socijalnih odnosa, te da se obezbijedi što bezbolnija adaptacija u sredini koja je različita od one u porodici,
- Podsticati razvoj društvenosti i socijalnih sposobnosti koje omogućavaju usklađivanje sa ljudima sa kojima se zajednički živi i u ustanovi, porodici i društvenoj zajednici te razvijanje empatije koja ima za cilj razvijanje afektivne komunikacije sa drugima, razumijevanje njihovih osjećanja putem opažanja,
- Poboljšanje sposobnosti uspostavljanja verbalnog i neverbalnog kontakta sa osobama drugih socijalnih grupa,
- Poboljšanje tolerancije nakon frustracije, podsticanje slobode, originalnosti i imaginacije u rješavanju konflikta te da se racionalno uspostavljaju kontakti i podstiču socijalni odnosi i pojačava kooperativno ponašanje ličnosti,
- Razvijati svijest o saobraćaju kao grani privrede koji se odvija po striktno utvrđenim pravilima. Razvijanje svijesti o kulturi ponašanja u saobraćaju, ponašanje u vozilima javnog prijevoza / igre u učionici vezane za saobraćaj, praktične vježbe prelaska na ulici i raskrsnice/,

- Uključivanje djece u oplemenjivanje prostora u kojem borave, prikupljanju i stvaranju muzejskih i etno zbirki,
- Otkrivati i njegovati nove mogućnosti saradnje, komunikacije i interakcije sa porodicom, lokalnom zajednicom, muzejom, pozorištem, domovima kulture, izdavačkim kućama, školama,
- Naučiti djecu da prepoznaju svoje mogućnosti, prednosti, lične granice, da steknu povjerenje u vlastite snage,
- Stvaranje grupnog identiteta kao kreativne kombinacije pojedinačnih identiteta te razvijati svijest o aktivnom doprinosu onoga što je važno za njega i njegovu grupu,
- Razvijanje sposobnosti stavljanja u emociju drugoga i da razvijaju strategiju davanja empatije,
- Naučiti djecu da se nose sa neuspjehom, da iz greške izvuku pouku,
- Pružiti ljubaznost, razumijevanje i podršku stvarajući situacije u kojima dijete može dobro da se osjeća i opušta,
- Razvijati saradnju i kooperativnost u igrama koje ne sadrže takmičenje,
- Podsticati sposobnost za problem-situacije i snalaženja u njima na konstruktivan način.

3. Spoznajni razvoj

Ciljevi:

- Da se doprinosi razvoju općih osobina ličnosti djeteta: radoznalost, samostalnost, inicijativnost itd.,
- Razvijati spontanu dječju radoznalost za kvantitativne odnose u okolini i omogućiti mu verbalizaciju tih odnosa,
- Poticati razvoj kritičkog mišljenja,
- Razvijati divergentno mišljenje putem rješavanja problemskih zadataka,
- Pomoći djetetu postupno prelaženje od perceptivno-praktičnog na više oblike mišljenja,
- Poticati i razvijati interes za prirodne pojave, biljni i životinjski svijet iz neposredne okoline,
- Razvijati kod djece sposobnost uočavanja kvantitativnih odnosa u neposrednoj okolini, shvaćanje tih odnosa i rješavanje problema kvantitativnih odnosa primjenom najjednostavnijih operacija,
- Razvoj sposobnosti induktivnog i deduktivnog zaključivanja,
- Sticanje samostalnosti u obavljanju neophodnih aktivnosti u održavanju osobne higijene, fizioloških potreba, oblačenja i održavanja čistoće tijela,
- Da se preko matematičkih spoznaja utječe na opći spoznajni razvoj djeteta,
- Izgrađivanje aktivnog i stvaralačkog odnosa prema svijetu,
- Podrška sazrijevanju senzo-motoričke inteligencije, kao prvog sigurnog signalnog sistema za rano učenje i rješavanje razvojnih problema,
- Uspostavljanje interaktivnog odnosa prema sredini,
- Usavršavanje sposobnosti promatranja i razumijevanja pojava, procesa, predmeta – njihovo opisivanje i procjenjivanje primjenom postupaka ispitivanja, uspoređivanja, klasificiranja, uređivanja po zadatim pravilima ili kriterijima logičkog mišljenja i suđenja,
- Razvoj radoznalosti i istraživačkih afiniteta za upoznavanje okoline, motiva za pronalaženje i eksperimentiranje, za kritičku preradu i tumačenje saznanja o svijetu i pojavama u svom neposrednom okruženju.

Zadaci:

- Povećati čulne senzacije poticajnom sredinom i stalnom čulnom interakcijom sa sredinom,
- Poticati i njegovati prirodnu radoznalost djeteta kreirajući bogato okruženje /poticajan pribor, raznovrstan materijal /, prostor i sredstva,
- Razvijanje sposobnosti zapažanja promjena u prirodi izmjenom godišnjih doba, karakteristike biljnog i životinjskog svijeta /aplikacije, priče, pjesme, enciklopedije, očigledne primjere /
- Poticati sposobnost uviđanja sličnosti i razlika između predmeta,
- Poticati samostalno i slobodno istraživanje karakteristika različitih materijala i predmeta- njihove upotrebne funkcije /radoznalost, inicijativnost, tačnost/,
- Poticati formiranje kvantitativnih odnosa od jednostavnog ka složenom /jedan tebi, jedan meni; malo-mnogo; mnogo-jedan; mnogo-nijedan i sl./ i da im se pomogne da shvate funkciju i prirodu matematičkih sredstava u rješavanju tih problema, te da primjenjuju neke početne matematičke postupke kao uvod u početnu matematiku,
- Stvarati problemske situacije u skladu sa uzrastom djece te omogućiti djetetu da se oprobaju u samostalnom rješavanju tih situacija, ohrabrivati ih i podržavati,
- Poticati djecu da tragaju za zajedničkim rješavanjem praktičnih problema učestvujući u rješavanju postojećeg problema i odgovorom na postavljena pitanja,
- Poticati i podržavati radoznalost djece za brojeve, uočavanje razlika između predmeta i njihovo izdvajanje, uočavanje zajedničkih svojstava – sposobnost serijacije /upoređivanje po veličini- rastući ili opadajući niz; sposobnost klasifikacije – upoređivanje predmeta različitih svojstava; aktivnosti mjerenja dužine i težine- dugo-kratko, teško-lako/,
- Poticati razvoj pamćenja kroz usvajanje priča, pjesama i drugih tekstova,
- Postupno shvatanje pojma skupa /kroz igre u centrima interesa/
- Podsticati na uočavanje oblika /okruglo-lopta i sl./
- Koristiti odgojne i životne situacije za opažanje veličina /veliko-malo; više-manje/,
- Orijentacija u vremenu- realizacija kroz aktivnosti i ponavljanje u prigodnim situacijama: jutro-podne-veče,
- Podsticati kritičko mišljenje i logičke operacije te izgraditi osnovne kategorije uzroka, posljedica, ravnoteže, nepromjenjivosti,
- Podsticati izgradnju naučnog mišljenja putem praktičnih postupaka posmatranja, eksperimentisanja, predviđanja, provjeravanja / npr. rast biljaka/,
- Poticati spoznajni razvoj djece kroz posjete okolini,
- Produbljavati i proširivati matematička znanja.

4. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

Ciljevi:

- Poticaj djece na verbalno izražavanje misli, ideja i osjećanja u spontanim i organizovanim aktivnostima,
- Stvaranje bogate i poticajne sredine u kojoj će dijete uvidjeti smisao i vrijednost usmenog i pismenog izražavanja,
- Stvaranje uslova za usvajanje pravilnog maternjeg i književnog jezika,
- Stvaranje uslova u kojima će djeca dalje razvijati simboličko i kreativno mišljenje i imaginaciju koristeći različite medije /govor, tijelo, linije, prirodne i vještačke materijale, boje, zvuke, slike, pokret, maske i kostime, informacijsko-komunikacijske tehnologije/,
- Odabir materijala za čitanje koji oslikavaju dječji interes i nivo razvoja,
- Omogućiti da djeca predviđaju i donose zaključke na osnovu razumljivosti sadržaja priče,
- Poticati dijete da koristi novi i odgovarajući rječnik,
- Poticati djecu da uočavaju osnovne elemente priče, početka, sredine i kraja,
- Stimulisati razvoj govornih vještina i samouvjerenost kada govore,
- Motivisati djecu da se oslanjaju na govor prilikom rješavanja sukoba,
- Uvježbavati sa djecom konvencionalne društvene izraze, poput uzvratanja na pozdrav i sl.,
- Učiti djecu da oblikuju visinu i opseg glasa,
- Razvijati kod djece vještinu pažljivog slušanja,
- Motivirati djecu da sačekaju na odgovor u toku razgovora,
- Obezbijediti stimulativnu sredinu u kojoj djeca mogu koristiti različite materijale kao što su boje, glina, tkanina i papir prilikom kreiranja umjetničkih radova,
- Poticati djecu da koriste odgovarajući vokabular za opisivanje umjetničkih radova i materijala,
- Stimulisati djecu da jasno opisuju elemente koje su uočili u umjetničkom djelu, poput linije, oblika, boje i teksture,
- Savjetovati djecu da prilikom upotrebe materijala budu odgovorni i da ga čuvaju,
- Obezbijediti uslove za kreativno istraživanje,
- Razvijati čulni senzibilitet, posebno osjetljivost za estetske fenomene u prirodi, u predmetima iz svoje okoline i produktima likovnog izražavanja,
- Poticati sposobnost opažanja, uočavanja, razlikovanja, odabira i zadržavanja u svijesti vizuelnih podataka o bojama, oblicima i njihovim kombinacijama,
- Razvijati sluh, ritam, muzičku memoriju, muzički ukus i muzikalnost uopće,
- Omogućiti djeci da iskažu sposobnost stvaralačkog izražavanja svojih emocija i misli muzičkim sredstvima, komuniciranjem putem zvukova i glasova raznih vrsta, intenziteta i boje.

Zadaci:

- Njegovanje izražajnog govora, zvučno bogatog, i prijatnog za uho te razvijanje sposobnosti za pravilan izgovor,
- Razvoj intelektualnih sposobnosti djece kroz aktivnosti izražavanja,
- Razvoj govora /artikulacija, bogaćenje rječnika, razvoj rečenice/ i komunikacijskih sposobnosti kroz poticanje radoznalosti djece za ljude, stvari, pojave i procese u okolini,
- Poticanje interakcije djeteta s vršnjacima,
- Pomaganje djetetu u usvajanju osnovnih normi ponašanja,

- Podsticati razvoj vještine slušanja kao bitne komponente u komunikacijskom procesu i praćenja govora drugih,
- Podržavati stvaralačku aktivnost djeteta u oblasti govora,
- Omogućiti doživljavanje najljepših djela dječje literature,
- Sistematski uticati na razvoj i pravilno funkcioniranje govornog aparata i uporedo raditi na pravilnoj diskriminaciji i artikulaciji glasova, uticati na tačnost izražavanja postepenim odstranjivanjem pojava zastajkivanja, zamuckivanja i tepanja, tako da se preduprijeđe pojave nerazvijenog govora i govornog poremećaja,
- Otkrivanje sopstvenih mogućnosti izražavanja i komuniciranja putem verbalnih i neverbalnih poruka,
- Upoznavanje sa tvorevinama narodne i umjetničke književnosti naših i drugih naroda: bajke, basne, brzalice, recitacije, priče, razbrajalice, zagonetke i dr.
- Poticati razvijanje ljubavi prema slikovnici/knjizi i govornom stvaralaštvu,
- Podržavanje i stimulisanje svih oblika govornog stvaralaštva od heurističkog postavljanja pitanja, imaginativnog izmišljanja situacija, ekspresivnog izražavanja želja, zahtjeva, protesta, interakcionog, održavanje kontakta sa odraslima,
- Njegovanje logički povezanog i pravilnog izražavanja o svemu što djeca opažaju, rade, misle i osjećaju da im se tako pomogne da stiču emocionalnu i socijalnu sigurnost,
- Nastojati da se govorom utiče na saznanji razvoj i mišljenje djeteta,
- Razvijanje osjećanja i smisla za lijepo govorno izražavanje,
- Prilagođavanje situaciji u kojoj se odvija komunikacija i dijalog,
- Omogućiti uslove i realizaciju aktivnosti koje stimulišu pravilan govor,
- Podržavati ovladavanje sposobnosti da se govori pred većim brojem ljudi, te da djeca bez straha i ustručavanja slobodno opisuju, objašnjavaju, saopštavaju, upoređuju,
- Poticanje ovladavanja raznovrsnom upotrebom govora kao što su izražavanje želja i potreba,
- Da se sistematski radi na bogaćenju rječnika i rečenice te na razvoju logički povezanog i gramatički povezanog govora,
- Da se govorom utiče na saznanji razvoj i mišljenje djeteta,
- Priprema za proces pisanja /priprema ruke pomoću različitih materijala/
- Razvijati vizuelno i taktilno opažanje,
- Podržavati i ohrabrivati svaki pokušaj likovnog izražavanja djeteta,
- Uvažavati i cijeniti individualnost, osjećanje, misli, doživljaj, ideje u kreativnom izrazu,
- Stvarati i obezbjeđivati uslove za razvoj stvaralačke i kreativne ličnosti, razvijanje čula i kultivisanje vizuelnih, taktilnih i akustičkih iskustava,
- Zadovoljiti potrebu djece za otkrivanjem novih stvari i raznovrsnih materijala, podstičući, razvijajući i njegujući njihove istraživačke težnje u svijetu likovnog stvaralaštva, omogućiti im da upoznaju likovni pribor, podloge i materijale, te da se njima spretno i slobodno služe,
- Podsticati sposobnost djeteta da opaža, uočava razlike, vrši odabir i zadržava u svijesti vizuelne podatke o bojama, oblicima i njihovim kombinacijama, otvaranje mogućnosti i pravca za bliža i dalja likovna istraživanja različitog oblika likovnog stvaralaštva za rad,
- Podsticati samostalnost u izboru materijala za rad, otkrivanje i eksperimentisanje u području dječjeg likovnog stvaralaštva te samostalan izbor teme,
- Usmjeravati pažnju djeteta i ukazivati mu na bogatstvo boja, oblika i linija u vizuelnoj stvarnosti, kao i na pojedina likovna djela likovne umjetnosti koja je primjerena njihovim razvojnim mogućnostima i interesovanjima,
- Tragati za materijalima iz prirode i istražiti mogućnosti njihove primjene u radu sa djecom,
- Upoznati djecu sa tehnikama likovnog izražavanja te korelacijom raznih vrsta stvaralaštva /muzika, ilustrativno crtanje na motive priče/,

- Biranje motiva koji zahtijevaju veću koordinaciju oko-ruka, veću lakoću u pokretu
- Predstave djece o novim opažanjima i saznanjima o prostornim odnosima, materijalnim svojstvima i likovno-estetskom obilježavanju prostora, živih bića i predmeta u njihovoj okolini,
- Podsticati osjećaj djece za likovno-estetsko uređenje njihovog životnog i radnog ambijenta,
- Da se učvršćuju kulturne, higijenske i radne navike,
- Razvijati navike čuvanja tekovina materijalne i duhovne kulture,
- Podsticati razvoj sluha, ritma, kulture glasa i vještine pjevanja,
- Izbor pjesama u skladu sa interesima i uzrastom djece u kome će kriterij biti: kratak tekst, melodija koja se lako memoriše i ritam koji djeca mogu da prate,
- Podsticati djecu na samostalno muzičko izražavanje
- Organizovanje situacija u kojima će dijete slobodno da ispolji svoju maštu u igrolikim aktivnostima,
- Razvijati sposobnosti za doživljavanje i izražavanje muzike kroz ritam i pokret,
- Poticati inicijativu kod djece da biraju muzičku izvedbu, uz koji instrument vole da pjevaju, kako da koriste slobodu pokreta,
- Poticati muzički razvoj ali ga ne forsirati kako ne bi došlo do suprotnog efekta,
- Sticanje sposobnosti izražavanja muzičke dinamike, ritma, sudjelovanje u horskim i individualnim izvedbama, prepoznavanje karaktera pjesme te sticanje prirodnosti i cjelovitosti dječijeg izraza kroz pjevanje, igranje, ritmičko kretanje, ples, likovno, govorno i dramsko izražavanje,
- Njegovati i kultivirati dječji glas /pravilno disanje, jasan izgovor riječi, intonativno, tačno pjevanje pri individualnom i zajedničkom pjevanju/,
- Upoznavanjem i njegovanjem sevdalinke podsticati ljubav prema domovini,
- Zajedno sa djecom izmišljati sadržaje za muzički centar i kontinuirano ga obogaćivati,
- Organizovati i praviti različite muzičke manifestacije /muzičko-scenske-plesne cjeline, odlaske na koncerte, muzičke radionice, maskenbal/,
- Obogaćivanje dječijeg emocionalnog razvoja uz pomoć muzike,
- Nastojati da muzika bude svakodnevno zastupljena u aktivnostima djece u vidu svih muzičkih izraza,
- Motivirati djecu da sami sudjeluju u izmišljanju brojalica ,
- Odabirati muzičke sadržaje jednostavnih formi, kraćeg trajanja koji odgovaraju uzrastu i glasovnim mogućnostima djece,
- Uvođenje djeteta u više oblika igrovnih i stvaralačkih aktivnosti, podstičući njihovu samostalnost i inicijativu pri izboru aktivnosti,
- Podsticati djecu da razvijaju svoj dramski izraz organizovanjem raznovrsnih komunikacijskih situacija sa težištem na razvijanje i bogaćenje jezičke prakse,
- Razvijanje sposobnosti promatranja, podržavanja i simboličkog predstavljanja, u igri i drugim dramskim aktivnostima govora, glasova, gestova, izraza lica, držanja tijela, postupaka i ponašanja drugih ljudi i životinja,
- Podsticati djecu da se sami dramski organizuju kako bi došla do izražaja njihova samostalnost, spontanost, inventivnost u drami te da se na taj način razvija i sposobnost kritike sopstvene aktivnosti kako u drami tako i u svakodnevnom životu,
- Razvijanje sposobnosti za sudjelovanje u kolektivnoj dramskoj igri uz zadržavanje individualnosti svakog učesnika te jasnog govora u akciji da imaju svijest o tome da ih neko gleda i da ono što se gleda treba da prenese značenje igre ili priče,
- Podsticati uključivanje djece u likovnu opremu priredbi: plakati, pozivnice, kostimi, scenografija,
- Vođenje dramske radionice kroz razvojni, igrovni, stvaralački i interaktivni pristup sa djecom, snimanje dječjih predstava, kratkih filmova u kome djeca sudjeluju.

II. OSNOVE I ASPEKTI PROGRAMA

1. Opći podaci o predškolskoj ustanovi

Tabela 1.

Naziv predškolske ustanove:	Javna ustanova „Dječiji vrtić“		
Adresa:	Ulica Civilnih žrtava rata bb, Maglaj		
Akt o osnivanju:	Odluka o nastavku rada br. 01-023-542/96 od 30.05.1996.godine		
Akt o upisu u sudski registar:	U/I-166/96 od 02.09.1996.godine		
Akt o upisu u registar Ministarstva:	01-023-542/96 30.05.1999. godine		
Direktor:	Bašić Kanita Dipl. Pedagog-psiholog	Telefon: 032/603-300	Mobitel : 061/691-195
Sekretar:	/	Telefon 032/603-851	/
Stručni saradnici:	/	/	
Socijalni pedagog	/	/	
Fax:	032 603 300		
e-mail:	vrticmaglaj@bih.net.ba		
Web site:	https://www.facebook.com/djecijivrtic.maglaj.9		
Broj djece:	88		
Broj grupa:	4		
Ukupan broj zaposlenika:	13		
Ukupan broj odgajatelja:	6		
Ukupan broj zdravstvenih radnika:	2		
Ukupan broj ostalih zaposlenika:	4		
Broj objekata:	1		
	Centralnih:	1	Područnih: /

Tabela 2.

R.br.	OBILJEŽJE POTPUNOSTI	BROJNO STANJE PO GRUPAMA				SVEGA
		JASLICE	VRTIĆ	GRUPA POPOiO	OSTALO	
1.	Djeca bez majke	/	/	/	/	/
2.	Djeca bez oca	/	/	/	/	/
3.	Djeca bez oba roditelja	/	/	/	/	/
4.	Djeca sa oba roditelja	32	56	98	/	88

Tabela 3.

R.br.	OBILJEŽJE POTPUNOSTI	BROJNO STANJE PO GRUPAMA				SVEGA
		JASLICE	VRTIĆ	GRUPA POPOiO	OSTALO	
1.	Stanuje u porodici	32	56	98	/	88
2.	Stanuje u domu	/	/	/	/	/

Tabela 4.

R.br.	OBILJEŽJE OBRAZOVNOG STATUSA RODITELJA	ŠKOLSKA SPREMA RODITELJA								
		Bez škole	OŠ	SSS III	SSS IV	VKV	VŠ	VSS	VSS 2.3	Svega
1.	Oca	/	/	18	32	/	1	34	3	88
2.	Majke	/	/	7	23	/	1	51	6	88

Tabela 5.

R.br.	NAČIN DOLASKA U PREDŠKOLSKU USTANOVU	BROJ DJECE KOJA DOLAZE		
		Pješice	Autobusom	Željeznicom
1.	Udaljenost do 5 km	88	/	/
2.	Udaljenost preko 5 km	/	/	/

Javna ustanova Dječiji vrtić jedina je javna ustanova za predškolski odgoj i obrazovanje na području općine Maglaj. Zgrada vrtića locirana je na području grada Maglaja. Budući da su korisnici usluga vrtića djeca iz grada te bližih prigradskih naselja nema specifičnosti niti posebnih problema koji se odnose na prijevoz djece od kuće do predškolske ustanove. Većina roditelja koriste svoj vlastiti prevoz za dolazak djece u vrtić.

2. Organizacija rada

Tabela 6.

R.br.	Objekat	Adresa	Broj telefona	Površina prostora		Funkcija prostora	Iznajmljeni prostor drugom korisniku
				Zatvoreni	Otvoreni		
1.	Javna ustanova Dječiji vrtić	Ul.Civilnih žrtava rata bb	032/603-300	1263 m ²	2300 m ²	U cjelosti u upotrebi	/

Odgojno-obrazovni rad organizovan je u četiri odgojno - obrazovne grupe:

1. mlađa jaslička grupa	- djeca od 1 do 2 godine života
2. starija jaslička grupa	- djeca od 2 do 3,5 godine života
3. mlađa vrtićka grupa	- djeca od 3,5 do 4,5 godine života
4. starija vrtićka grupa	- djeca od 4,5 godine života do polaska u školu.

U procesu organizacije i realizacije odgojno-obrazovnog rada polazimo od holističkog pristupa koji je sastavni dio svih humanističkih teorija i polazi od shvaćanja da organizam u fiziološkom i psihološkom smislu može funkcionirati samo kao cjelina. Kako bi se postigao holistički razvoj djeteta predškolske dobi u okviru odgojno-obrazovnog rada važno je:

- Omogućiti individualizaciju u procesu učenja i razvoja koja polazi od pretpostavke da ne postoje dva djeteta koja na isti način ulaze u proces učenja. Ovakav pristup će omogućiti svakom djetetu da se razvija u skladu sa svojim sposobnostima, mogućnostima, potrebama i interesovanjima.

- Omogućiti konstruktivistički pristup koji polazi od činjenice da dijete teži tome da osmisli svijet koji ga okružuje, unoseći u taj proces svoje prethodno znanje i iskustvo.

- Realizacija kurikuluma primjerenog razvoju podrazumijeva da je svako dijete jedinstveno biće. Poznavajući razvojne karakteristike svakog pojedinog djeteta planirat će se igre i aktivnosti.

- Omogućiti progresivno obrazovanje koje se zasniva na razvojnim i konstruktivističko-interakcijskim procesima. U ovom procesu je značajna uloga odraslih (roditelji i stručne osobe u institucionalnom odgoju), kao i odraslih i djece iz okruženja. Razumijevajući značaj uključivanja porodice za svestran razvoj djece, kao i značaj u odnosu na uzajamno širenje pozitivnih utjecaja, zalažemo se za uključivanje porodice u sve aspekte života i rada u predškolskoj ustanovi.

III. USLOVI RADA

1. Materijalno - tehnički uslovi rada

Odgojno-obrazovni rad odvija se u jednom objektu. Objekat je sagrađen 1974. godine. Nakon elementarne nepogode-poplave koja se desila 14.05.2014. godine u okviru Programa oporavka od poplava od strane EU, objekat je u potpunosti saniran. U septembru 2019.godine saniran je jedan dio krova (nova građa i lim).U aprilu 2020.godine, u toku obustave rada sa djecom zbog pojave koronavirusa Covid-19,saniran je boravak starije vrtičke grupe, koji je stradao prokišnjanjem. Izvršena je i nabavka i ugradnja aluminijskih roletni u boravku mlađe jasličke grupe i izvršeni su radovi na uređenju dvorišta. U periodu jul-august 2022.godine saniran je dio krova iznad dvije odgojno-obrazovne grupe (starije jasličke i mlađe vrtičke) – hidroizolacija i dio fasade. U periodu jul-august 2023.godine izvršeno je generalno čišćenje,farbanje i krećenje, i opremanje boravaka sa novim didaktičkim materijalom.

1.1. Prostor

Tabela 7.

R.br.	PROSTOR	BROJ PROSTORIJA	POVRŠINA u m ²	NAPOMENA (izraziti funkcionalnost)
I	VLASTITI ZATVORENI PROSTOR			
1.	Radna soba	4	260	U potpunosti funkcionalna
2.	Igraonica	/	/	
3.	Biblioteka	1	15	U potpunosti funkcionalna
4.	Sala za tjelesni odgoj(klimatizirana)	1	100	Prostor se privremeno koristi kao spavaona za tri grupe djece
5.	Kuhinja	1	60	U potpunosti funkcionalna
6.	Trpezarija	2	60+30	U potpunosti funkcionalna
7.	Spavaonica	/	/	/
8.	Soba za izolaciju	1	15	U funkciji
9.	Prostor za roditelje	1	50	U potpunosti

				funkcionalna
10.	Kancelarijski prostor	2	50	U potpunosti funkcionalan
11.	Sanitarne prostorije	7	120	U potpunosti funkcionalno
12.	Ostali zatvoreni prostori	8	503	U potpunosti funkcionalan
II	VLASTITI OTVORENI PROSTOR			
1.	Dječije igralište	1	1000	U potpunosti u funkciji
2.	Dvorište	1	500	U potpunosti funkcionalan
3.	Vrt	/	/	/
4.	Ostali otvoreni prostori	1	800	U potpunosti funkcionalan
III	KORIŠTENI PROSTOR U TUĐEM VLASNIŠTVU			
		/	/	/
IV	IZNAJMLJENI VLASTITI PROSTOR DRUGOM KORISNIKU			
		/	/	/

1.2. Didaktička sredstva i pomagala

Tabela 8.

R.br.	NAZIV	POTREBAN MINIMUM	POSJEDUJE	NAPOMENA (izraziti funkcionalnost)
1.	TV-prijemnik	4	4	U potpunosti funkcionalno
2.	DVD player	/	/	/
3.	Grafoskop	1	/	/
4.	Kompjuter	2	1	U potpunosti funkcionalno
5.	CD player	/	/	/
6.	Projekciono platno	1	1	U potpunosti funkcionalno

7.	Multimedijalni projektor	1	1	U potpunosti funkcionalno
8.	Notebook PC	1	/	/
9.	Set igračkaka-didaktika	3	10	U potpunosti funkcionalno
10.	Muzički instrumenti	3	2	U potpunosti funkcionalno
OSTALA POMAGALA U STRUČNOJ SLUŽBI				
1.	Laptop	2	2	Nisu u potpunosti funkcionalni
2.	Kopir aparat	1	2	U potpunosti funkcionalno
3.	Telefon	2	2	U potpunosti funkcionalno
4.	Fax	1	1	Nije u potpunosti funkcionalan

Didaktika i igračke – Cjeloviti razvojni program

Vrtić raspolaže sa 15 setova krin igračkaka, zadovoljavajućom količinom puzzli od različitog materijala i veličina prilagođenih djeci predškolskog uzrasta, posjeduje dovoljnu količinu kolaž papira, blokova za crtanje, sveske A4 i A5 formata, hamer papira u bojama, karton, boje (drvene, voštane, tempere, flomastere, grafitne olovke, krede u boji, plastelin, glinamol, razne vrste ljepila, bockalice raznih veličina i oblika, društvene igre (Čovječe ne ljuti se, domino, parne slike i sl.,memori karte), 4 seta – lutkarska pozornica-ginjoli, setove igračkaka koji predstavljaju određena zanimanja ljudi (majstori, kuhari, vatrogasci, policajci, doktori, frizeri i sl.)kolekciju životinja (domaće, divlje, životinje dalekih krajeva, prahistorijske životinje), značajnu količinu lutki, automobila, plišanih igračkaka i dr.

Didaktika i igračke – POPOiO

Krin igračke - 17 kompleta, slikovnice - 40 komada, hula-hop - 20 komada, puzzle od kartona raznih veličina - 15 kutija, drvene puzzle - 14 kom, memori igra - 4 komada, šablon za crtanje - 11, mozaik - 5 kutija, vijača - 17 komada, lopte - 10 komada, set za kuglanje - 13 komada, čovječe ne ljuti se - 20 komada, igra djeca i saobraćaj - 4 kom, igra kolorit - 4 kom, igra mozaik mix - 5 kom,papir (kolaž, A4 bijeli papir, hameri raznih boja), bojice(flomasteri, vodene,tempere,voštane i drvene).

1.3. Rad i organizacija kuhinje

Vrtić raspolaže vlastitom kuhinjom 60 m² i sa dvije trpezarije (površine 60 m² i 30m²). Kuhinja zadovoljava potrebe u procesu pripremanja obroka. Na poslovima pripremanja i distribucije hrane, te održavanju kuhinje i trpezarije angažovana je jedna kuharica i jedna spremačica. Kuharica i spremačica dva puta u toku godine vrše sanitarni pregled i imaju uredno položen sanitarni minimum, koji polažu svake četvrte godine.

Kroz saradnju sa Institutom za zdravlje i sigurnost hrane ZE-DO kantona realizuje se program higijenzacije kroz DDD mjere i mikrobiološko ispitivanje briseva (hrane i površina). Navedeni program realizuje se jednom mjesečno.

Tim programom obuhvaćene su sljedeće aktivnosti:

- Ispitivanje zdravstvene ispravnosti namirnica uzetih slučajnim uzorkom,
- Pregled lica pod zdravstvenim nadzorom /brisevi ruku i radnih mantila/,
- Kontrola higijene radnih površina, opreme za rad, posuđa za distribuciju hrane,
- Kontrola energetske vrijednosti obroka,
- Kontrola i pregled uslova u kuhinji.

Budući da je ishrana jedan od važnijih faktora koji uslovljavaju pravilan tjelesni i mentalni razvoj djeteta poštuju se principi normirane, stručno organizovane i vođene ishrane od planiranja do distribucije. Jelovnik prati potrebe za energetsom vrijednošću obroka i potrebe za hranjivim i zaštitnim materijama za određeni uzrast i određeno vrijeme boravka u ustanovi, ali u skladu sa finansijskim mogućnostima, kao i u skladu sa zahtjevima roditelja.

1.4. Organizacija prevoza djece

Kada je riječ o redovnom radu u okviru Cjelovitog razvojnog programa Ustanova nema potrebu za organiziranjem prevoza djece od kuće do predškolske ustanove i obratno. U procesu realizacije programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja koji obuhvata djecu u godini pred polazak u školu na osnovu iskustava iz prethodnih godina izražena je potreba za prijevoz djece do mjesta realizacije POPOiO, te se isti realizuje uz finansijsku podršku Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK.

2. Kadrovski uslovi rada

Tabela 9.

IZVRŠITELJI	Broj potrebnih izvršitelja	Broj raspoloživih izvršitelja	Spol		Radno iskustvo	
			M	Ž	Do 20 god.	Više od 20 god.
a) Odgajatelji:	6	6	/	6	5	1
Profesori predškolskog odgoja		6	/	6	5	1
Nastavnici predškolskog odgoja		/	/	/	/	/
Ostalo –nastavnik razredne nastave		/	/	/	/	/
b) Zdravstveni radnici:	2	2	/	2	/	2
c) Stručni saradnici:	1	/	/	/	/	/
Pedagog/pedagog-psiholog/socijalni pedagog	1	/	/	/	/	/
Psiholog	/	/	/	/	/	/
Defektolog	/	/	/	/	/	/
Logoped	/	/	/	/	/	/
Ostalo	/	/	/	/	/	/
d) Administrativno-tehničko osoblje	1	1	/	1	1	/
e) Pomoćno i tehničko osoblje	3	3	1	2	1	2
Kuharica	1	1	/	1	/	1
Spremačica	1	1	/	1	1	/
Radnik na održavanju higijene prostora	0,5	0,5	0,5	/	/	0,5
Domar- ložač	0,5	0,5	0,5	/	/	0,5
f) Rukovodno osoblje	1	1	/	1	1	/
UKUPNO UPOSLENIKA	14	13	1	12	8	5

U Javnoj ustanovi „Dječiji vrtić“ Maglaj broj stalno uposlenih po trenutnom broju izvršitelja je 3 odgajateljice - profesorice predškolskog odgoja i obrazovanja, 2 zdravstvene radnice - medicinske sestre - negovateljice, 1 kuharica, 1 spremačica i 1 radnik na održavanju higijene prostora/domar , dok su uposleni na određeno vrijeme 3 odgajateljice - profesorice predškolskog odgoja i obrazovanja, 1 administrativni radnik i direktor. U ustanovi trenutno nema asistenata, pripravnika, volontera i sl.

Tabela 12.

R.br.	Lice na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa	STRUČNI NAZIV	STRUČNA SPREMA	GODINE STAŽA	MENTOR	PRIPRAVNIČKI STAŽ	
						POČETAK	ZAVRŠETAK
1.	/	/	/	/	/	/	/

3 . Zdravstveno - higijenski uslovi

Zdravstveno-higijenski uslovi u vrtiću su na zadovoljavajućem nivou. Sav korisni prostor objekta redovno se održava i to kroz :

- Svakodnevno održavanje higijene prostora,
- Generalno - jednom u toku mjeseca, po potrebi i češće,
- Promjena posteljine - dva puta u toku mjeseca, a po potrebi i češće,
- Redovno održavanje vanjskog prostora,
- Redovno pranje i dezinfekcija igračka.

U cilju stvaranja povoljnih zdravstveno-higijenskih uslova ustanova redovno sarađuje sa Institutom za zdravlje i ispravnost hrane Zenica, te Higijensko epidemiološkom službom Javne ustanove Dom zdravlja Maglaj.

- Vršiti se redovan pregled ispravnosti hrane i kuhinje - jednom mjesečno;
- Vršiti se redovna proljetna i jesenja deratizacija kao i deratizacija u slučaju ukazane potrebe na poziv ustanove - dva puta u toku godine;
- Vršiti se redovna dezinfekcija - svaka dva mjeseca (šest puta godišnje);
- Vršiti se redovna dezinfekcija - svaka tri mjeseca (četiri puta godišnje);
- Vršiti se redovan sanitarni pregled zaposlenika - kuharice i spremačice dva puta u toku godine, a ostalih zaposlenika jednom u toku godine;
- Vršiti se sistematski pregled svih zaposlenika u toku godine (do kraja septembra tekuće školske godine);
- Kuharica i spremačica imaju uredno položen sanitarni minimum (polaže se svake četvrte godine);
- Za svako novo dijete prilikom upisa u vrtić roditelji prilažu lječarsko uvjerenje, a po potrebi vrše se pregledi i provjeravaju brisevi uha, grla ,nosa i stolice.

U saradnji sa Profesionalnom vatrogasnom jedinicom općine Maglaj vrši se redovna obuka uposlenika iz oblasti protivpožarne zaštite (svake dvije godine), a svakih šest mjeseci, službena osoba iz navedene institucije provjerava ispravnost PP aparata. Ustanova posjeduje sedam PP-aparata i četiri hidranta, čija se ispravnost provjerava također svakih šest mjeseci. U septembru i u maju 2023.godine provjereni su i uredno servisirani hidranti i pp aparati.

IV. SADRŽAJ I OBIM ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Predškolski odgoj i obrazovanje je početni stepen jedinstvenog sistema odgoja i obrazovanja, koji se ostvaruje kroz Cjeloviti razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja donesen od strane Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, br.8/11). Oslonac u realizaciji odgojno-obrazovnog rada predškolske ustanove, te njege i brige o djeci predškolskog uzrasta koja su uključena u institucionalni predškolski odgoj i obrazovanje, predškolska ustanova nalazi u Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona i Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje.

1. Brojno stanje odgojnih grupa

Tabela 13.

OBJEKAT	ODGOJNE GRUPE U PREDŠKOLSKOJ USTANOVI												UKUPAN BROJ DJECE			UKUPAN BROJ GRUPA			
	JASLICE			VRTIĆ			GRUPA OPOIĆ			OSTALO									
	BROJ DJECE			BROJ GRUPA	BROJ DJECE			BROJ GRUPA	BROJ DJECE			BROJ GRUPA							
	M	Z	U		M	Z	U		M	Z	U		M	Z	U				
Centralni objekat:	13	19	32	2	31	25	56	2								44	44	88	4
Ukupno				2				2											4

2. Vrste programa u predškolskoj ustanovi

U školskoj 2023/2024. godini, kroz proces odgojno-obrazovnog rada, u skladu sa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju ZDK, realizovat će se sljedeći programi:

2.1. Cjeloviti razvojni program

Cjeloviti razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja obuhvata program njege i odgojnog rada sa djecom od 6 mjeseci do navršene 3. godine života, te program odgojno-obrazovnog rada za djecu u 4. godini života do polaska u školu. Program se realizuje tokom cijele godine kroz zajedničke aktivnosti u toku nastavne godine i slobodne aktivnosti u toku zimskog i ljetnog perioda.

U proces realizacije Cjelovitog razvojnog programa u JU Dječiji vrtić uključena su djeca mlađa od jedne godine života do polaska u školu. Cjelovitim razvojnim programom na početku školske 2023/2024. godine, obuhvaćeno je 88 djece raspoređenih u četiri odgojno-obrazovne grupe (mlađa i starija jaslička grupa, mlađa i starija vrtićka grupa) u kojima radi 6 odgajateljica - profesorica predškolskog odgoja i obrazovanja i 2 njegovateljice - medicinske sestre.

Sadržaj Godišnjeg programa rada prikazuje suštinu realizacije cjelovitog razvojnog programa kroz definisanje ciljeva i zadataka, organizaciju rada te ostale sadržaje koji su prikazani, poštujući odredbe Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju ZDK, Pedagoške standarde i normative za predškolski odgoj i obrazovanje, te ostala zakonska i podzakonska akta, ali samo u onom obimu koji dozvoljava finansijska situacija predškolske ustanove.

2.2. Specijalizirani razvojni program

U okviru specijaliziranih razvojnih programa u školskoj 2023/2024. godini realizovat će se program - Engleski jezik. Djeca predškolskog uzrasta pokazuju veliko interesovanje i sposobnost usvajanja stranog jezika pri čemu će djeca aktivno i kreativno učestvovati u skladu sa svojim psiho-fizičkim sposobnostima i interesovanjima. Podsticanje djece za učenje engleskog jezika postizat će se kroz muziku i pokret, posmatranje, igru, glumu, crtanje i jednostavnu komunikaciju sa što manje prevođenja.

- Programom učenja engleskog jezika bit će obuhvaćena djeca starije vrtićke grupe od 4,5 godine života do polaska u školu. Realizovat će se po grupama dva puta sedmično za svaku grupu u trajanju od 30 minuta. Po potrebi i češće. Ovu vrstu specijaliziranog programa realizovat će stručni kadar ustanove, koristeći metode koje kod djece predškolskog uzrasta podstiču znatiželju, samostalnost, kreativnost i sl.

Sadržaji koji se planiraju i realizuju u toku učenja engleskog jezika u vrtiću, prilagođeni su postojećem iskustvu i uzrasnim mogućnostima djece, a u skladu sa sadržajima koji se realizuju u okviru redovnog odgojno-obrazovnog rada.

U okviru specijaliziranog razvojnog programa u školskoj 2023/2024. godini realizovat će se i program islamske vjeronauke. Sadržaj vjerskog programa bit će realizovan indirektno, kroz igru. Osnovni cilj ovog Programa jeste poticati kod djece ljubav prema istini, dobroti i životu. Tako se na spontan i blag način, poštujući dječiju prirodu, njeguje i duhovna dimenzija djeteta. Pažljivo osmišljeni poticaji i aktivnosti uče dijete da voli i poštuje sebe i druge, a ujedno ga odgajaju za odgovornost prema cijelom svijetu. Nastava vjeronauke namjenjena je djeci starije vrtićke grupe i bit će realizovana jednom sedmično u trajanju od 30 minuta i izvodila bi je uposlenica Medžlisa islamske zajednice Maglaj.

Za realizaciju specijaliziranih programa postoji saglasnost od Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona br. 10-34-5498-1/23 od 17.08.2023.godine.

2.3. Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski program

Ukoliko se u školskoj 2023/2024. godini u ustanovu upiše dijete ili više djece iz pomenute kategorije, poštujući Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju ZDK, a pridržavajući se propisanih Pedagoških standarda i normativa za predškolski odgoj i obrazovanje, uz pomoć stručnih osoba - spoljnih saradnika (logopeda, psihologa, defektologa i dr.) ustanova će sačiniti individualni program rada i djelovati u skladu s istim.

2.4. Program jačanja roditeljskih kompetencija

U skladu sa savremenom koncepcijom predškolskog odgoja i obrazovanja, te zahtjevima modernog društva koje naglašava značaj cjeloživotnog učenja, dječiji vrtić postaje mjesto učenja djece i odraslih. Vrtić je mjesto koje svojom strukturom i organizacijom, te kompetentnom stručnošću može i mora odgovoriti na pitanja i dileme roditelja u njihovoj roditeljskoj ulozi.

Polazeći od razumijevanja roditeljskih potreba i zahtjeva osim uobičajenih oblika saradnje sa roditeljima (informativni roditeljski sastanci, individualni razgovori...), roditeljima omogućavamo da svoje roditeljske vještine i roditeljsku kompetenciju uče i usavršavaju kroz:

1. Roditeljske sastanke - razmjena iskustva sa odgajateljima i drugim roditeljima, razvijanje komunikacijskih vještina u okviru roditeljskih sastanaka kroz prenošenje vlastitih iskustava kada su u pitanju specifične situacije u okviru odgoja djece, ulozi svakog člana porodice ponaosob u procesu odgoja, realizacija zajedničkih aktivnosti u cilju poboljšanja komunikacije svih sudionika u odgojno-obrazovnom radu sa djecom, uključujući i dijete kao aktivnog sudionika u tom procesu,
2. Predavanja za roditelje organizirana u saradnji sa društvenom zajednicom (gosti predavači: pedijatar, stomatolog, psiholog, predstavnici resornog Ministarstva, Pedagoškog zavoda, drugih odgojno-obrazovnih ustanova...), upoznavanje sa institucijama koje mogu pomoći porodicama u zadovoljavanju potreba djece i roditelja, zaštiti zdravlja djece, sticanje novih znanja iz različitih područja,
3. Radionice za roditelje - omogućiti samouvid u osobna znanja, osjećaje, mišljenja, vještine i ponašanja, odgojne stilove roditelja, usvajanje nenasilnih oblika komunikacije, razvijanje pozitivne slike o sebi, podizanje razine psihološke osjetljivosti roditelja za dječije potrebe, razvijanje kvalitete odnosa i sl.

U toku školske 2023/2024. godine planirane su radionice za roditelje (edukativne i kreativne radionice).

Neke od tema za radionice su:

- Edukativna radionica - „Vrtić kao mjesto zajedničkog druženja, djelovanja i odrastanja djece sa roditeljima i odgajateljima“ (psiholozi, odgajatelji i roditelji) - novembar 2023. godine,
- Izrada poklona za mame „Mami za 8.mart“ (sa djecom i tatama) - mart 2024. godine,
- Edukativna radionica - „ Sticanje realne slike o djetetu kroz izgrađen partnerski odnos vaspitača i roditelja“ - maj 2024.godine,
- Tema/ radionica/ druženje po izboru roditelja.

Cilj radionica je aktivno učešće roditelja u realizaciji odgojno-obrazovnog rada i zajednička druženja djece, roditelja i odgajatelja, što omogućava stvaranje zajedničkih, kvalitetnih i radosnih doživljaja roditelja i djece, učenje o važnosti razvojnih poticaja u igri, važnosti igre za razvoj djeteta, šta i kako se igrati sa djecom, te kako kod djece izgraditi samopouzdanje.

Teme su promjenjive i realizovat će se prema potrebama i mogućnostima grupa.

U procesu realizacije ovih programa učešće uzimaju odgajatelji/zdravstveni zaposlenici, uprava vrtića, roditelji i djeca.

2.5. Program za djecu pred polazak u školu (djeca koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja)

U 2022/2023. školskoj godini, realizovan je Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja (POPOiO) za 98 djece koja nisu bila obuhvaćena niti jednim vidom predškolskog odgoja i obrazovanja. Rad je organizovan u matičnim i područnim školama u šest grupa (Osnovna škola „Maglaj“, Osnovna škola „Novi Šeher“, PŠ Tujnica, Kosova, Moševac i PS Čobe/Kopice) i četiri kombinacije (PŠ Bočinja, Bradići,Liješnica i Ulišnjak).

Program POPOiO su realizovale jedna nastavnica predškolskog odgoja i obrazovanja i dvije profesorice razredne nastave (6 grupa), i četiri profesorice razredne nastave (4 kombinacije).

Realizacija POPOiO-a planirana je i za narednu školsku godinu.

Broj djece i grupa POPOiO-a															
2012/2013.		2013/2014.		2014/2015.		2015/2016.		2016/2017.		2017/2018.		2018/2019.		2019/2020.	
Br. djece		Br. grupa		Br. djece		Br. grupa		Br. djece		Br. grupa		Br. djece		Br. grupa	
149		6		50		5		120		10		89		10	
2020/2021.		2021/2022.						2022/2023.							
Br. djece		Br. grupa		Br. djece		Br. grupa		Br. realizatora		Br. djece		Br. grupa		Br. realizatora	
/		/		122		9		5		98		6		3	
				Oš „Maglaj“, „Prva osnovna škola“ Maglaj,		Oš „Novi Šeher“, Pš Liješnica, Tujnica, Kosova, Moševac, Ravna i Čobe/Kopice.		Škole koje su obuhvaćene POPOiO-om				Oš „Maglaj“, Oš „Novi Šeher“, Pš Tujnica, Kosova, Moševac i Čobe/Kopice.		Škole koje su obuhvaćene POPOiO-om	
67		5		51		7		55		7		58		7	
5		5		5		5		5		5		5		5	

V. PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

1. Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnih aktivnosti u odgojnim grupama

Godišnji plan i program u školskoj 2023/2024. godini (*mlađa jasljučka grupa*)

MJESEC	MJESEČNA TEMA	SEDMIČNA TEMA
Septembar	Vrtić	<ol style="list-style-type: none"> Šta se u vrtiću radi Igračke Opšta higijena, higijena prostora Drugarstvo
Oktober	Jesen	<ol style="list-style-type: none"> Ja imam pravo na igru Vremenske promjene u jesen Voće i povrće Šumske životinje
Novembar	To sam ja	<ol style="list-style-type: none"> Moje tijelo Lična i oralna higijena Korpa puna vitamina Zdravlje i vježbe
Decembar	Zima	<ol style="list-style-type: none"> Vremenske promjene Odjeća i obuća zimi Zimske igre i radosti Djed Mraz i Nova godina
Januar	<p>Slobodne aktivnosti</p> <p>Šetnja i obilazak grada/ boravak vani, posjete drugim grupama</p>	
Februar	Domaće životinje i porodica	<ol style="list-style-type: none"> Život na selu Domaće životinje Uža i šira porodica Kultura življenja
Mart	U susret proljeću	<ol style="list-style-type: none"> Mama i njen praznik Osjećanja Vijesnici proljeća Vremenske promjene u proljeće

<i>April</i>	Proljeće	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odjeća i obuća u proljeće 2. Livada i cvijeće 3. Bube i insekti 4. Ptice
<i>Maj</i>	Saobraćaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prevozna sredstva 2. Ja u saobraćaju 3. Zdrava hrana 4. Kućni ljubimci
<i>Juni</i>	<p>Slobodne aktivnosti</p> <p>U susret ljetu/igri nema kraja, vodeni svijet, pripreme za ljetovanje, šetnja, boravak i igra vani.</p>	
<i>Juli</i>		
<i>August</i>		

Godišnji plan i program u školskoj 2023/2024. godini (*starija jaslička grupa*)

MJESEC	MJESEČNA TEMA	SEDMIČNA TEMA
Septembar	Vrtić	<ol style="list-style-type: none"> 1. Da se upoznamo 2. Šta se u vrtiću radi? 3. Moje tijelo 4. Higijena
Oktober	Stigla nam je jesen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja imam pravo na igru 2. Voće 3. Povrće 4. Vrijeme u jesen
Novembar	Jesen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jesen nam priča i pjeva 2. Odjeća u jesen 3. Igre u jesen 4. Domovino, sretan ti rođendan
Decembar	Zima	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vremenske promjene 2. Odjeća i obuća zimi 3. Zimske igre i radosti 4. Djed Mraz i Nova godina
Januar	Zimska radost	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zimske radosti 2. Zimske pjesme 3. Zima u pjesmama i pričama 4. Zimske bajke i basne
Februar	Životinje i porodica	<ol style="list-style-type: none"> 1. Život na selu 2. Šumske životinje 3. Uža i šira porodica 4. Moj dom
Mart	U susret proljeću	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mama i njen praznik 2. Osjećanja 3. Vijesnici proljeća 4. Vremenske promjene u proljeće
April	Proljeće	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odjeća i obuća u proljeće 2. Livada i cvijeće 3. Bube i insekti 4. Ptice
Maj	Saobraćaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prevozna sredstva 2. Ja u saobraćaju 3. Zdrava hrana 4. Kućni ljubimci

<i>Juni</i>	Ljeto	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ljeto 2. Takmičarske igre 3. Pokretne i muzičke igre 4. Ljetno voće
<i>Juli</i>	Putujemo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Putujemo na more 2. Putujemo na izlet 3. Putujemo svijetom 4. Putujemo kroz maštu
<i>August</i>	Sunčano, vrelo ljeto	<ol style="list-style-type: none"> 1. Igre na otvorenom 2. Priče sa putovanja 3. Muzika 4. Igre neoblikovanim materijalom

Godišnji plan i program u školskoj 2023/2024. godini (*mlađa vrtićka grupa*)

MJESEC	MJESEČNA TEMA	SEDMIČNA TEMA	PLANIRANE POSJETE	VAŽNI DATUMI
Septembar	Vrtić	<ol style="list-style-type: none"> 1. Da se upoznamo 2. Moje tijelo 3. Higijena tijela 4. Osjećanja 	Frizerski salon	21.09. Međunarodni dan mira 23.09. – prvi dan jeseni 26.09.- Međunarodni dan gluhih osoba
Oktober	Biseri jeseni	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prava djece 2. Jesen oko nas 3. Plodovi jeseni 4. Biljni i životinjski svijet u jesen 	Posjeta pošti ili banci	Obilježavanje Dječije nedjelje 09. 10. – Svjetski dan pošte 17.10. – Dani kruha 31.10. – Dan štednje
Novembar	Domovino u srcu te nosim	<ol style="list-style-type: none"> 1. Saobraćaj u mom gradu 2. Vrste saobraćaja 3. Učesnici u saobraćaju 4. Draga moja domovino 	Autobuska stanica Uzeir – Begov konak, Vjerski objekti	25.11. – Dan državnosti BiH
Decembar	Zimska idila	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dolazi nam zima 2. Odjeća i obuća u zimi 3. Zimski sportovi 4. Nova godina nam stiže 		03.12. – Međunarodni dan osoba s posebnim potrebama 21.12. – Prvi dan zime 31. 12. - Dan dječije radosti
Januar	Pričamo priče	<ol style="list-style-type: none"> 1. Malo pozorište 2. Takmičarske igre 3. Druženje s drugarima iz ostalih grupa 4. Zimske igre 		10.01. Svjetski dan smijeha 21.01. – Međunarodni dan zagrljaja
Februar	Moja porodica	<ol style="list-style-type: none"> 1. Porodica (uža, šira) 2. Moj grad Maglaj 3. Selo i grad 4. Humana zanimanja 	Biblioteka Obučar	
Mart	Proljetna priča	<ol style="list-style-type: none"> 1. Moja mama 2. Proljeće dolazi 3. Vijesnici proljeća 4. Ekologija 	Cvjećara Pijaca	01.03. – Dan nezavisnosti BiH 08.03. – Međunarodni dan žena 20.03. – Svjetski dan pozorišta za djecu i mlade 21.03. – Prvi dan proljeća i dan šuma 22.03. – Svjetski dan voda

<i>April</i>	Životinjsko carstvo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Domaće životinje 2. Divlje životinje 3. Insekti 4. Životinje dalekih krajeva 	Veterinarska stanica	<p>02.04. – Međunarodni dan knjige</p> <p>07.04. – Dan zdravlja</p> <p>22.04. – Dan planete Zemlje</p> <p>29.04. – Dan plesa</p>
<i>Maj</i>	Hranimo se zdravo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Piramida ishrane 2. Zdrava hrana 3. Korpa puna vitamina 4. Ispraćaj drugara u školu 	Pijaca	<p>01.05. – Međunarodni praznik rada</p> <p>03. 05. – Svjetski dan sunca</p> <p>15.05. – Međunarodni dan porodice</p> <p>29.05. – Svjetski dan sporta</p>
<i>Juni</i>	Ljetna priča	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stiže ljeto 2. Ljetne igre 3. Ljetne aktivnosti 4. Ljeto u našem dvorištu 		
<i>Juli</i>	Ljeto nam priča i pjeva	<ol style="list-style-type: none"> 1. Igre u dvorištu 2. Pričamo priče sa ljetovanja 3. Šetnja i druženje sa drugarima iz ostalih grupa 4. Mali istraživači 		
<i>August</i>	Igri nema kraja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sportske igre 2. Takmičarske igre 3. Pokretne igre 4. Imitativne igre 		

Primjer mjesečne teme sa podtemama i dnevnim temama (mlađa vrtićka grupa):

Mjeseć : Mart

Mjesečna tema: Proljetna priča

SEDMIČNA TEMA :

1. MOJA MAMA

Dnevne:

1. Kako sam se rodio
2. Moja mama divno priča
3. Cvijet za mamu
4. Pjesmica „ Moja mama“
5. Haljinica za moju mamu

SEDMIČNA TEMA:

2. PROLJEĆE DOLAZI

Dnevne:

1. Priča po seriji slika „Proljeće“
2. Priča „Tri leptira“
3. Slušanje proljetne pjesmice uz pratnju pokretima
4. Proljetno kolo
5. Recitacija „ Tri proljetna cvijeta“

SEDMIČNA TEMA:

3. VIJESNICI PROLJEĆA

Dnevne:

1. Vijesnici proljeća – slikopriča
2. Recitacija „ Ljubičica“
3. Visibaba – pjesmica
4. Proljetna haljina
5. Hej maslačak, gdje ti je dukat žut – recitacija

SEDMIČNA TEMA:

4. EKOLOGIJA

Dnevne:

1. Pjesma „ Spasimo planetu“
2. Bolesna planeta – priča
3. Čista i prljava rijeka (priča po seriji slika)
4. Ekološka pjesma
5. Proljetna Eko priča (priča za djecu)

NAPOMENA: Odgajateljice će u skladu sa Cjelovitim razvojnim programom, poštujući uzrasne karakteristike djece predškolske dobi, te rukovodeći se ciljevima i zadacima za svaku oblast pojedinačno, vršiti pripreme za realizaciju navedenih tema. Aktivnosti odgajatelja i zdravstvenih zaposlenika bit će prikazane u pedagoškoj dokumentaciji (pisane pripreme toka aktivnosti, dnevnik rada, radni listovi...).

Godišnji plan i program u školskoj 2023/2024. godini (*starija vrtićka grupa*)

MJESEC	MJESEČNA TEMA	SEDMIČNA TEMA	PLANIRANE POSJETE
Septembar	Ljudska bića	<ol style="list-style-type: none"> 1. Moje tijelo i higijena 2. Zanimanja ljudi 3. Ljudska prava i obaveze 4. Saobraćaj 	Krojač Zubar
Oktober	Jesen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dječja nedjelja 2. Karakteristike jeseni 3. Biljni i životinjski svijet u jesen 4. Rad ljudi u jesen 	*u skladu s planiranjem Dječije nedjelje
Novembar	Moja domovina	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plodovi jeseni 2. Ishrana ljudi 3. Priprema zimnice 4. Moja domovina 	Pijaca Pekara
Decembar	Zima	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karakteristike zime 2. Život ljudi i životinja tokom zime 3,4.Zimska i novogodišnja svečanost 	Obučar
Januar	Zimske igre	<ol style="list-style-type: none"> 1. Slobodne aktivnosti- zimske radosti 	Biblioteka
Februar	Moj dom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Moj dom 2.,3. Moja porodica 4. Praznik domovine 	Vatrogasci
Mart	Buđenje prirode	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praznik moje mame 2. Buđenje prirode 3. Karakteristike proljeća 4. Život i rad ljudi u proljeće 	šetnje, park
April	Priroda	<ol style="list-style-type: none"> 1. Životinje 2. Vodeni svijet 3. Ekologija 4. Selo i grad 	izlet/posjeta selu
Maj	Želim još znati...	<ol style="list-style-type: none"> 1. Insekti 2.,3. Šta smo naučili, a šta nismo? 4. Završna svečanost 	Posjeta policijskoj stanici ili posjeta policajca vrtiću
Juni/ Juli/ August	Ljetne aktivnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Slobodne igre 	

Primjer mjesečne teme sa podtemama i dnevnim temama (starija vrtićka grupa):

Mjeseć: Mart

Mjesečna tema: Mama i proljeće

SEDMIČNA TEMA:

1. PRAZNIK MOJE MAME

Dnevne :

- 1.1. Izrada poklona za mame
- 1.2. Pjesmice „Mama, hvala ti“ i „Najljepša mama“
- 1.3. Recitacija „Jedna je mama“
- 1.4. „Pjesma za mamu“
- 1.5. Priredba za mame

SEDMIČNA TEMA:

2. BUĐENJE PRIRODE

Dnevne :

- 2.1. Vijesnici proljeća
- 2.2. Proljetna priča u slikama
- 2.3. Kako rastu biljke -tjelesna aktivnost
- 2.4. Cvijet od geometrijskih oblika
- 2.5. Poziv proljeća

SEDMIČNA TEMA:

3. BUĐENJE PRIRODE

Dnevne :

- 3.1. Medino buđenje u proljeće
- 3.2. „Probudi se, ljubice“
- 3.3. Istraživačka aktivnost: dijelovi biljke
- 3.4. Zanimanje – vrtlar
- 3.5. Proljetna sadnja/eksperimentalni vrt

SEDMIČNA TEMA:

4. ŽIVOT U PROLJEĆE

Dnevne :

- 4.1. Dan voda(22.3)-Bez vode nema života
- 4.2. Pjesma „Voda“
- 4.3. Kruženje vode u prirodi
- 4.4. Slikovnica „Hajdi“(priča na osnovu slika)
- 4.5. Druženje s knjigom (enciklopedije i slikovnice na temu proljeća i života u

proljeće).

NAPOMENA: Odgajateljice će u skladu sa Cjelovitim razvojnim programom, poštujući uzrasne karakteristike djece predškolske dobi, te rukovodeći se ciljevima i zadacima za svaku oblast pojedinačno, vršiti pripreme za realizaciju navedenih tema. Aktivnosti odgajatelja i zdravstvenih zaposlenika bit će prikazane u pedagoškoj dokumentaciji (pisane pripreme toka aktivnosti, dnevnik rada, radni listovi...)

2. Planiranje inovacije

U 2023/2024. godini planirane su inovacije koje će biti realizirane u dvije vrtičke grupe, a nakon praćenja toka aktivnosti i postignutih rezultata radit će se na proširivanju aktivnosti i na ostale grupe.

Projekat „Put oko svijeta“

Za putovanje po svijetu ne trebaju nam bicikla, auta, autobusi, brodovi ili avioni. Na putovanje možemo krenuti na krilima mašte i znatiželje, poneseni željom i voljom da putujemo, upoznajemo nove ljude, krajeve, države, a da se pritom dobro zabavimo. Kroz ovaj projekat djeca će imati priliku virtualno otputovati i upoznati četiri različite države svijeta (Turska, Kina, Italija i Indija), njihovu kulturu, tradiciju i običaje, te sve ono po čemu su kao nacija prepoznatljivi u cijelom svijetu.

Ciljevi i zadaci projekta:

- Upoznavanje sa različitim kulturama i narodima raznih država svijeta;
- Upoznavanje, uočavanje i poređenje međukulturalnih i drugih razlika;
- Upoznavanje sa različitim rasama ljudi;
- Razvoj djetetovog identiteta;
- Razvoj saradničkog ponašanja;
- Razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema sebi i okolini;
- Razvoj socijalnih i komunikacijskih vještina;
- Razvoj kreativnosti i stvaralaštva;
- Razvoj svijesti da smo svi različiti i da je potrebno poštovati i uvažavati interese i potrebe drugih;
- Razvoj tolerancije;
- Razvoj i bogaćenje rječnika usvajanjem novih stranih riječi.

Aktivnosti:

Kroz ovaj projekat djeca će imati priliku da se upoznaju sa kulturom, običajima i tradicijom naroda iz drugih zemalja svijeta. U sklopu projekta realizovat će se aktivnosti „Čaj uz Bosfor - Turska“, „Od Bosne do Kineskog zida“, „Bella Italia“ i „Let na drugi kontinent“. Svaka država obrađivat će se zasebno uz akcenat na najznačajnije i najzanimljivije karakteristike iste.

„Čaj uz Bosfor – Turska“ – u sklopu ove aktivnosti odgajateljice će djecu upoznati sa karakteristikama ove države. Najprije slijedi upoznavanje sa zastavom, a potom i ostalim znamenitostima i kulturom Turske. Slikovno će se prikazati njeni najpoznatiji turistički dijelovi. Djeca će imati priliku upoznati se sa maternjim jezikom Turske, kao i naučiti bar jedan pozdrav na turskom jeziku. Planirana je i čajanka uz najpoznatiju tursku poslasticu – baklavu. Kroz navedene aktivnosti djeci će se поближе prikazati i dočarati njeni običaji, tradicija i kultura. Posjeta roditelja porjeklom iz Turske u sklopu obrade pomenute države.

„Od Bosne do Kineskog zida“ – upoznavanje sa najmnogoljudnijom zemljom svijeta, prikaz zastave, slikovni geografski prikaz (najpoznatije palače i vrtovi, „Kineski zid“ kao najveća

građevina na svijetu). Djeca će imati priliku upoznati se i sa maternjim jezikom ove države, kao i naučiti bar jednu riječ/pozdrav/brojeve na kineskom jeziku. Planiran je i ručak uz tradicionalno i svakodnevno kinesko jelo – rižu, koju će djeca imati priliku naučiti jesti uz pomoć štapića, kineskim tradicionalnim pomagalom kao zamjenu za pribor za jelo.

„Bella Italia“ – upoznavanje sa karakteristikama, kulturom i običajima Italije. Slikovni prikaz najpoznatijih i najljepih turističkih dijelova ove države, kao i upoznavanje sa glavnim gradom te izgledom zastave. Bogaćenje rječnika uz usvajanje nekoliko jednostavnih riječi na talijanskom jeziku. Obzirom da je Italija poznata i po ukusnoj hrani, planirano je i zajedničko pravljenje kao i degustacija jednog od najpoznatijih jela u Italiji – pizze.

„Let na drugi kontinent – Indija“ – kultura, tradicija i običaji. Upoznavanje sa najpoznatijim arhitektonskim građevinama. Upoznavanje sa narodnim običajima, nošnjom i obilježjima. Igra imitacije indijske nošnje – sari (za djevojčice) i turbani (za dječake), uz oslikavanje ruke kanom.

Trajanje projekta: Projekat će se realizovati od mjeseca januara do kraja tekuće godine.

Saradnici na projektu: Roditelji.

Projekat „Djeca i saobraćaj“

Edukacija o saobraćaju je važan dio odgojno-obrazovnog procesa. Saobraćajni propisi su obavezujući za sve učesnike u saobraćaju te je veoma je važno naučiti djecu pravilima ponašanja u saobraćaju radi njihove sigurnosti.

Djeca iz dvije vrtičke odgojno- obrazovne grupe će se upoznati sa drumskim prevoznim sredstvima, kao i saobraćajnim znakovima i pravilima ponašanja u saobraćaju.

Djeca se u saobraćaju ponašaju drugačije nego odrasli:

- Imaju otprilike 1/3 uže vidno polje od odraslih,
- Ne mogu lako procijeniti brzinu i udaljenost vozila,
- Pretpostavljaju da ako oni vide auto da i vozač treba vidjeti njih. Međutim, djecu lako od pogleda sakriju parkirani automobili i drugi predmeti,
- Ne mogu brzo odrediti smjer iz kojeg dolazi zvuk,
- Mogu biti nestrpljiva i impulzivna,
- Imaju ograničen doživljaj opasnosti,
- Često zamjenjuju maštu i stvarnost,
- Oponašaju (često loše) ponašanje odraslih, a pogotovo starije djece.

Ciljevi i zadaci projekta:

- zadovoljiti dječji interes za saobraćaj, a osobito za vozila,
- sticanje osnovnih znanja o saobraćaju i saobraćajnim sredstvima na djeci dostupan način te osposobljavanje za lakše snalaženje u svojoj okolini u kojoj je saobraćaj sastavni dio,
- upoznati razne vrste saobraćajnih sredstava,
- poticati djecu na spoznaju o njihovoj aktivnoj ulozi u saobraćaju,

- upoznavanje osnovnih saobraćajnih pravila,
- usvajanje najosnovnijeg znanja o ponašanju u saobraćaju,
- upoznavanje s najčešćim saobraćajnim znakovima i njihovim značenjem.

Osnovna pretpostavka projekta je da djeca radom na projektu posmatraju, pitaju, istražuju i poduzimaju određene aktivnosti u vezi s temom projekta.

Opis aktivnosti:

Kroz ovaj projekat planiramo oformiti kutak za saobraćaj (vozila i saobraćajni znakovi) u boravku starije vrtičke grupe, jer postoji veliki interes djece za saobraćajna sredstva.

U novom, bogatom i edukativnom okruženju djeca će promatrati i učiti o saobraćajnim pravilima. Zajedno sa djecom ćemo izraditi igre vezane za saobraćaj, male saobraćajne znakove koje će koristiti u igri i pritom ih imenovati kako bi znali prepoznati što im koji znak u saobraćaju poručuje.

Planirana je posjeta saobraćajne policije koja bi djeci prenijela važna saobraćajna pravila, koja oni kao pješaci trebaju poznavati i poštovati kad su sudionici u saobraćaju.

Djeca će saobraćajna pravila i sadržaje upoznavati kroz različite centre aktivnosti kao što su:

- dramski sadržaji, priče i stihove (edukativni filmovi „Crvenkapica u prometu“ i sl.),
- izrada i igra „Maketa saobraćajnice“,
- likovne aktivnosti (crtanje različitih prijevoznih sredstava, slikanje saobraćajnih znakova, bojanke s tumačenjem prikazane saobraćajne situacije, izrada semafora od kolaža i sl.),
- klasifikacija saobraćajnih znakova prema značenju i obliku,
- povezivanje vozila s vrstom saobraćaja,
- istraživačka aktivnost - kretanje vozila po različitim podlogama i mjerenje brzine kretanja vozila (izrada plakata),
- pokretnu igru „Semafor“.

Poštivanje saobraćajnih pravila vježbali bi u šetnjama u okolini vrtića, uočavali bi razne vrste vozila, brojali ih, imenovali boje i oblike, uočavali i usvajali saobraćajne znakove, pravilno se kretali trotoarom i sigurno prelazili preko ceste.

Započeti projekat bi u toku godine proširili na cjelokupan saobraćaj i tako bi saobraćajna sredstva razvrstavali s obzirom odnose li se na kopneni i zračni promet ili služe za prijevoz ljudi morem, rijekama i jezerima.

U rad na projektu bi uključili i roditelje s ciljem prepoznavanja važnosti saobraćajne kulture i važnost sebe kao dobrog modela djeci u saobraćaju, a kroz kreativne radionice na kojima bismo zajedno izradili raznovrsne materijale za učenje i igru.

Trajanje projekta: Projekat će se realizovati od mjeseca oktobra do kraja tekuće godine.

Saradnici na projektu: Roditelji.

3. Plan rada direktora predškolske ustanove

	Broj sati
1. Koncipiranje i izrada GPR-a vrtića i organizovanje odgojno-obrazovnog rada	8
2. Studijsko-analički zadaci na unapređenju odgojno-obrazovnog rada	2
3. Planiranje, pripremanje i vođenje sjednica stručnog tijela vrtića	1
4. Planiranje rada stručnog kolektivnog i individualnog usavršavanja	1
5. Praćenje ostvarenja programa rada vrtića i podnošenje izvještaja	2
6. Pedagoško-instruktivni rad vrtića, predavanja, uvođenje inovacija, stručni rad sa pripravnicima, pripreme za rad	8
7. Kontinuirana stručna saradnja unutar kolektiva	2
8. Saradnja sa roditeljima i planiranje roditeljskih sastanaka	1
9. Stručno usavršavanje	1
10. Vođenje pedagoške dokumentacije i evidencije o radu vrtića i ostvarenju programa rada vrtića	2
11. Učestvovanje u radu tijela upravljanja	5
12. Zastupanje i predstavljanje javne ustanove	2
13. Briga o materijalno -finansijskim poslovima vrtića	2
14. Organizovanje rada i zaštite o radu stručne i tehničke službe vrtića	1
15. Saradnja sa društvenom sredinom i stručnim institucijama	1
16. Planiranje izleta i posjeta kulturno-umjetničkim institucijama	1
<u>17. Ostali poslovi</u>	_____
UKUPNO:	40

4. Plan rada stručnih saradnika

U ustanovi nema stručnih saradnika.

5. Planiranje rada Stručnog vijeća

Tabela 14.

R.br.	Sadržaj rada Stručnog vijeća/ aktiva	Vrijeme realizacije
1.	<ul style="list-style-type: none">- Organizacija rada u školskoj 2023/2024. godini- Razmatranje GPR-a za 2023/2024. godinu- Planiranje i organizacija prvog općeg roditeljskog sastanka- Plan i priprema za realizaciju Dječije nedjelje- Realizacija stručne teme „Tantrumi kod djece jasličkog uzrasta“ - Amira Šahman, njegovateljica- Realizacija stručne teme „Karakteristike muzičke kreativnosti u dječijem svijetu kroz aspekt odgojnih podsticaja“ - Jasna Pavlović, odgajateljica- Tekuća pitanja	Septembar 2023. godine
2.	<ul style="list-style-type: none">- Informacija o realizaciji odgojno-obrazovnih aktivnosti iz prethodnog mjeseca- Informacija o realizaciji Dječije nedjelje- Planiranje aktivnosti povodom obilježavanja Dana državnosti BiH- Realizacija stručne teme „Organizacija proslava u vrtiću“ - Amra Osmić, odgajateljica- Realizacija stručne teme „Uloga muzike na razvojne oblasti kod djece“ - Nadira Habibović, odgajateljica- Tekuća pitanja	Oktoibar 2023. godine
3.	<ul style="list-style-type: none">- Informacija o realizaciji odgojno-obrazovnih aktivnosti iz prethodnog mjeseca- Planiranje zimske svečanosti (Novogodišnja priredba)- Realizacija stručne teme „Agresivnost kod djece“ - Selma Husanović, odgajateljica- Tekuća pitanja	Novembar 2023. godine

4.	<ul style="list-style-type: none"> - Informacija o realizaciji odgojno-obrazovnih aktivnosti iz prethodnog mjeseca i plana novogodišnje priredbe - Realizacija stručne teme „ Najčešće bolesti vrtičke dobi “ - Sanida Bašić, njegovateljica - Planiranje aktivnosti i posjeta u toku mjeseca januara 2024.godine -Tekuća pitanja 	Decembar 2023. godine
5.	<ul style="list-style-type: none"> - Informacija o realizaciji odgojno-obrazovnih aktivnosti iz prethodnog mjeseca - Realizacija stručne teme „ Govorni poremećaji kod djece “ - Naida Mustabašić, odgajateljica -Tekuća pitanja 	Januar 2024.godine
6.	<ul style="list-style-type: none"> - Informacija o realizaciji slobodnih aktivnosti iz prethodnog mjeseca -Planiranje priredbe i aktivnosti vezanih za 1. mart (Dan nezavisnosti) i 8.mart (Dan žena) - Realizacija stručne teme „Uticaj digitalne tehnologije i medija na razvoj djeteta “- Kanita Bašić , direktorica - Tekuća pitanja 	Februar 2024. godine
7.	<ul style="list-style-type: none"> - Informacija o realizaciji odgojno-obrazovnih aktivnosti iz prethodnog mjeseca - Realizacija stručne teme „ Dijete i scena“- Džeraldina Delić, odgajateljica - Tekuća pitanja 	Mart 2024. godine
8.	<ul style="list-style-type: none"> -Informacija o realizaciji odgojno-obrazovnih aktivnosti iz prethodnog mjeseca - Planiranje aktivnosti u okviru ispraćaja predškolaca i završne svečanosti - Tekuća pitanja 	April 2024. godine

9.	-Informacija o realizaciji odgojno-obrazovnih aktivnosti iz prethodnog mjeseca -Analiza realizacije aktivnosti u okviru saradnje sa roditeljima -Analiza aktivnosti u okviru stručnog usavršavanja - Plan rada ustanove za vrijeme ljetnih mjeseci - Tekuća pitanja	Maj 2024.godine
----	---	-----------------

Napomena : Stručno vijeće obavlja i poslove stručnih aktiva zbog malog broja uposlenika.

6. Planiranje rada Stručnih aktiva (ogledne aktivnosti)

Tabela 15.

R.br.	Odgajatelj/zdr.radnik	Termin za oglednu aktivnost						Odgojna grupa
		X	XI	XII	III	IV	V	
1.	Delić Džeraldina		+					Starija vrtićka
2.	Husanović Selma				+			Starija vrtićka
3.	Mustabašić Naida		+					Mlađa vrtićka
4.	Habibović Nadira	+						Mlađa vrtićka
5.	Osmić Amra						+	Mlađa jaslička
6.	Pavlović Jasna	+						Starija jaslička
7.	Bašić Kanita					+		Mlađa vrtićka

7. Plan rada Vijeća roditelja

U cilju ostvarenja ciljeva i zadataka predškolskog odgoja i obrazovanja pravo i obaveza roditelja je formiranje Vijeća roditelja, a obaveza ustanove je pružiti pomoć u tome. Vijeće roditelja čine predstavnici roditelja djece iz svih odgojno-obrazovnih grupa.

Predstavnici vijeća roditelja u 2023/2024. godine su:

1. Sejmenović Alma - predsjednik
2. Merima Bašić - zamjenik predsjednika
3. Azra Žirčanin - zapisničar
4. Smajić Selma - član
5. Edvina Bašić - član
6. Đonlić Erna - član

Vijeće roditelja:

1. Promovira interese predškolske ustanove u zajednici,
2. Predočava stavove roditelja Upravnom odboru predškolske ustanove,
3. Informira Upravni odbor o svojim stavovima kada to ocijeni potrebnim ili, na zahtjev Upravnog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad predškolske ustanove,
4. Kandiduje predstavnika roditelja u Upravni odbor.

U školskoj 2023/2024. godini Vijeće roditelja planira održati četiri redovne sjednice:

1. 27.09.2023. godine
2. 05.12.2023. godine
3. 15.02.2024. godine
4. 06.05.2024. godine

Zavisno od ukazane potrebe postoji mogućnost izmjene termina, načina održavanja sjednica (online ili sl.) i povećanja broja sjednica.

8. Planiranje izleta, posjeta, radionica i sl.

Ustanova će u školskoj 2023/2024. godini u procesu planiranja odgojno-obrazovnih aktivnosti planirati izlete, posjete, radionice i sl. u užoj i široj lokalnoj zajednici.

U oktobru 2023. godine, a u cilju obilježavanja Dječije nedjelje planirana je posjeta i izlet na Bisticu – odmaralište na području općine Maglaj (starija vrtićka grupa).

U sklopu realizacije odgojno-obrazovnih aktivnosti bit će planirane posjete sljedećim ustanovama i drugim subjektima općine: Općina Maglaj, Javna ustanova Narodna biblioteka-Maglaj, RTV Maglaj, Javna ustanova Dom kulture „Edhem Mulabdić“ („Delibegov han“ i „Uzeirbegov konak“), Komunalno javno društvo Maglaj, Policijska uprava-Maglaj, Vatrogasna jedinica, Javna ustanova Dom zdravlja-Maglaj, Javna ustanova Prva osnovna škola Maglaj i Javna ustanova Osnovna škola Maglaj, zanatske radionice ukoliko su iste prikladne za posjetu djece predškolskog uzrasta, autobuska i željeznička stanica i privatna preduzeća, a sve u cilju što kvalitetnije realizacije Cjelovitog programa i drugih programa predškolskog odgoja i obrazovanja.

Radionice će biti realizovane u sklopu posjeta određenim ustanovama ili subjektima u krugu naše uže i šire lokalne zajednice. U skladu sa realizacijom Cjelovitog razvojnog programa, te gore navedenim posjetama i izletima, djeca će imati priliku upoznati niz zanimanja.

9. Planiranje smjena, rasporeda radnog vremena za cjelokupno osoblje i dežurstva

Radno vrijeme vrtića počinje u 6.00 sati, a završava u 18:30 sati. Rad sa djecom počinje u 6:30 sati, a završava u 16:30 sati. U tabeli koja slijedi prikazano je radno vrijeme zaposlenika:

R br.	Zaposlenik-naziv radnog mjesta	Radno vrijeme	Neposredan rad sa djecom
1.	Direktor	6:30 – 15:00 sati	
2.	Administrativni zaposlenik	6:30 – 15:00 sati	
3.	Odgajatelj /zdr. zaposlenik -prva smjena	6:30 – 15:00 sati	6:30 -12:30
4.	Odgajatelj/zdr.zaposlenik – druga smjena	08:00 – 16:30 sati	10:30 – 16:30
5.	Kuharica i spremačica	7:00 – 15:30 sati	
6.	Domar-radnik na održavanju higijene (dvokratno radno vrijeme)	6:00 – 12:00 sati 16:00- 18:30 sati	

10. Plan i program stručnog usavršavanja odgajatelja, stručnih saradnika i rukovodnog osoblja

Sadržaji stručnog usavršavanja proizilaze iz zakonskih osnova i programskih zadataka odgojno-obrazovnog rada. Ostvarivanje ovog programa vršit će se stručnim usavršavanjem zdravstvenih zaposlenika, odgajatelja i rukovodnog osoblja.

Individualno stručno usavršavanje čini osnovu usavršavanja svih kadrova i obavljat će se kroz:

- Praćenje stručne i druge literature, kao i korištenje iste u radu,
- Praćenje stručnih, teorijskih predavanja i oglednih praktičnih predavanja,
- Aktivno učešće u radu Stručnog vijeća/aktiva,
- Formiranje priručnih biblioteka,
- Samostalnu izradu didaktičkih sredstava,
- Korištenje interneta i obrazovnih softvera,
- Priprema oglednog zanimanja,
- Priprema stručnih tema (Tabela 14.).

Kolektivno stručno usavršavanje odvijat će se:

- Na sjednicama Stručnog vijeća - aktiva kroz izlaganja i prezentacije stručnih tema, te na oglednim aktivnostima odgajatelja,
- Na seminarima u organizaciji Društva predškolskih zaposlenika Federacije BiH,
- Na seminarima u organizaciji MONKS-a i Pedagoškog zavoda ZDK,
- Na seminarima organizacija koje rade na promoviranju rada sa djecom predškolskog uzrasta ukoliko budu organizovali iste,
- Kroz rad Aktiva direktora predškolskih ustanova Zeničko-dobojskog kantona.

VI. NJEGA I BRIGA ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

1. Sigurnosno - zaštitni i preventivni program

1.1. Vrtić kao zajednica koja uči

Vrtić je mjesto koje svakom djetetu predškolskog uzrasta, od šest mjeseci života do polaska u školu, osigurava optimalne i jednake uslove za pravilan psiho-fizički rast i razvoj, a sve u skladu sa njegovim mogućnostima i sposobnostima. Kroz program njege, zaštite, odgoja i obrazovanja, proces institucionalnog odgoja i obrazovanja zasniva se na osiguravanju zadovoljavanja dječjih potreba i ostvarivanja prava u skladu sa UN-ovom Konvencijom o pravima djeteta. Vrtić je mjesto u kojem se osigurava aktivno sudjelovanje djeteta u zajednici djece slične njemu, u uslovima koji su prilagođeni njemu, njegovim mogućnostima, interesima i razvojnim potrebama, a sve u skladu sa njegovom individualnošću. Pri tome, poštujući Konvenciju o pravima djeteta vodi se računa i o tome da djeca osim svijesti o njihovim pravima steknu svijest i o obavezama koje imaju u okviru porodice, vrtića i šire društvene zajednice.

Djelujući kao dopuna porodičnom odgoju, pored odgojno-obrazovnih elemenata, vrtić osigurava brigu o djeci tokom dana, čuvanje, njegu i ishranu, a sve to realizuje se kroz kontinuiran raspored i pravilnu izmjenu dnevnih aktivnosti koje obuhvataju prihvatanje djece, zadovoljavanje zdravstveno-higijenskih potreba djece, obroke, odgojno-obrazovni rad, igru i odmor. Radi što uspješnijeg djelovanja na djecu pridaje se poseban značaj uspostavljanju saradnje sa roditeljima u svrhu pružanja pomoći porodici, odnosno unapređenje pedagoško-psihološke kulture roditelja. Za djecu koja dolaze iz porodica koje su kulturno, ekonomski, obrazovno, zdravstveno i bilo kako drugo uskraćena, institucionaliziran predškolski odgoj i obrazovanje dobija kompenzacijsku funkciju. Uporedo sa radom s djecom, te brigom o njihovoj adaptaciji, realizira se rad sa roditeljima i na taj način uspostavljaju partnerski odnosi na relaciji odgajatelj/zdravstveni radnik-dijete-roditelj.

U procesu opravdavanja uloge vrtića kao zajednice koja uči bitna je prostorno-materijalna organizacija koja će biti koncipirana tako da bogatom ponudom konkretnih i zanimljivih materijala potiče aktivno konstruiranje znanja tj. učenje činjenjem. Raznovrsnošću, stalnom dostupnošću te načinom ponude materijala promovirat ćemo nezavisnost i autonomiju učenja djece. Podrška razvoju različitih kompetencija djece, sa različitim interesima i različitim razvojnim mogućnostima, bit će sadržajno bogatstvo materijala. Važno je omogućiti djetetu da uči konkretno kroz neposredno vlastito iskustvo u okruženju bogatom raznovrsnim poticajima.

1.2. Učenje životnih (socijalnih) vještina

Emocije su jedan od najvažnijih činilaca koje utiču na cjelokupno funkcioniranje pojedinca i imaju glavnu ulogu u interpersonalnom životu. Svako malo dijete na podražaje iz svoje okoline reaguje emocionalno. Vrtić je sredina u kojoj dijete kroz aktivnosti usmjerenog i slobodnog karaktera te interakciju sa okruženjem uči životne /socijalne/ vještine, odnosno počinje razumijevati stanje i osjećanja kako sebe kao pojedinca, tako i drugih ljudi. Emocije se sastoje od niza povezanih reakcija na određeni događaj ili situaciju. Djeca od rođenja u interakciji sa okolinom pokazuju svoje osjećaje te uče prepoznavati i kontrolirati emocije. Glavno obilježje emocionalnog razvoja u dječijoj dobi je prepoznavanje emocija putem socijalnih kognicija. U predškolskoj dobi raste dječija prilagođenost na identifikaciju emocionalnih izražaja i situacija iz okoline koje se mogu jasno verbalizirati na temelju vlastitih

emocija i emocija drugih. Sposobnost regulacije emocija razvija se u ranom djetinjstvu iz interakcije sa članovima porodice, djecom i odgajateljima u vrtiću i iz dječijeg prirođenog temperamenta. Dijete razvija sposobnost samoregulacije, počinje razmišljati o događajima te pronalazi načine njihove interpretacije čime se umiruje. Proces samoregulacije odvija se kroz proces procjene događaja, vrednovanja konteksta te odabira i kontrole emocionalnog izražavanja i ponašanja. Dijete u interakciji sa okolinom nauči modificirati svoje emocije, nositi se sa frustracijom, uživati u drugima, prepoznati opasnost, prevladati strah i tjeskobu kako bi postiglo uspješno personalno funkcioniranje. Kontrola dječijeg ponašanja doprinose dječije sposobnosti upotrebe govora, samostalno kretanje i razvojne promjene u dječijoj neurofiziologiji. Procesi koji upravljaju dječijim reakcijama zasnivaju se stečenim znanjima, iskustvu, prijašnjim ponašanjima i biološkim činiocima. Pod regulacijom emocija može se smatrati i prevladavanje negativnih emocija u stresnim situacijama. Upravo je vrtić okruženje gdje dijete u interakciji sa drugom djecom i odraslima prolazi kroz niz emocija koje kroz odgovarajuće aktivnosti ispoljava i stiče znanje kako ih kanalisati u skladu sa potrebama okoline, ali i vlastitim potrebama.

1.3. Diskretni personalni zaštitni postupci

Period predškolskog doba je od neprocjenjive važnosti u cjelokupnom životnom razvoju pojedinca. U kojoj mjeri će se dijete razvijati zavisi od niza faktora, kao što su nasljeđe, uslovi u kojima živi i kvalitet aktivnosti kojima je dijete okupirano.

Institucionalizirani predškolski odgoj i obrazovanje osigurava aktivno sudjelovanje djeteta u zajednici djece slične njemu, u uslovima koji su prilagođeni njemu, njegovim mogućnostima. O svemu tome se stara pedagoški, psihološki i metodički obučeni kadrovi, a čije djelovanje se nalazi pod društvenom brigom i kontrolom.

U cilju zaštite predškolskog djeteta važan segment čini saradnja sa roditeljima kako bi se stvorila cjelovita slika o zdravstvenom, porodičnom i socijalnom statusu djeteta, što bi omogućilo uočavanje mogućih rizičnih situacija i stanja. Od posebnog značaja jeste individualan pristup djetetu, posmatranje djeteta i ciljano poticanje nastupajuće osjetljivosti ponudom vježbi, igara i pribora.

Upoznavanjem osnovnih karakteristika psiho-fizičkog statusa djeteta, porodičnog okruženja u kojem dijete odrasta, mogućnosti postojanja određenih ovisnosti ili rizičnih situacija, stvara se potpunija slika o djetetu što omogućava pronalaženje najadekvatnijeg modela postupanja prema djetetu kao individui, a sve u cilju da dijete radosno proživi djetinjstvo, da se osjeća sigurnim i sretnim i da se maksimalno razvijaju njegove tjelesne i mentalne sposobnosti, spoznajne, emocionalne i voljne osobine, smisao za uredan, higijenski, skladan i prijateljski način života u zajednici.

Važno je zadovoljiti potrebu djece za igrom i zajedničkim životom, te podstaknuti pozitivan emocionalni i socijalni razvoj, formiranje moralnih osobina.

U procesu predškolskog odgoja i obrazovanja podstiče se razvoj socijalnih kompetencija djece što se ogleda u činjenici da su djeca spremna da emocionalno reaguju na širok krug pojava u društvenom životu i da slobodno izraze vlastita osjećanja, izražavajući spremnost za uključivanjem sopstvenog interesa u interes grupe. Pod stručnim vođstvom odgajatelja/zdravstvenih zaposlenika dijete se usmjerava i podstiče da izgrađuje pozitivno mišljenje o sebi te na taj način osjeća naklonost prema sebi i drugima stičući sposobnost modifikacije ponašanja. Dijete se uči da uđe u poziciju drugoga razumijevajući osjećanja i želje svojih vršnjaka, stiče grupni identitet, uspijeva kontrolisati i prevazići bijes.

Predškolski odgoj i obrazovanje realizuje se i kroz proces inkluzivnog obrazovanja, odnosno obrazovanja za svu djecu i to prema mjeri svakog djeteta, bilo da dijete ima ili nema teškoća u razvoju. Uključivanjem djece sa posebnim potrebama u institucionalni predškolski odgoj i obrazovanje omogućava spajanje djece s teškoćama u razvoju i njihovih vršnjaka. Kroz zajedničku igru i druženje, a sve u skladu sa individualnim mogućnostima i potrebama omogućeno je još u ranom djetinjstvu prihvatanje različitosti i formiranje odnosa i stavova prema tim različitostima.

Fleksibilnost Cjelovitog razvojnog programa kao i fleksibilnost odgajatelja/zdravstvenih zaposlenika koji učestvuju u procesu realizacije programa, omogućavaju svakom djetetu da napreduje onoliko koliko mu to njegove sposobnosti dopuštaju. Vrtić omogućava poštovanje i zadovoljavanje prava svakog djeteta u interakciji sa svojim vršnjacima sa ili bez teškoća u razvoju.

Na ovakav način predškolska ustanova podstiče razvoj empatije između djece i želju za pružanjem pomoći u procesu izvršavanja određenih zadataka. Istovremeno se izbjegava mogućnost izolacije i ignorisanja svih onih koji su „drugačiji“.

1.4. Odgojna grupa kao mjesto sigurnosti odrastanja djece

Prema Konvenciji o pravima djeteta svako dijete treba stalno okruženje i stalne brižne odrasle kako bi se osjećalo sigurno i zaštićeno. Odgajatelji i druge odrasle osobe odgovorni su za stvaranje sigurnog okruženja, međutim odgovorni su i za poučavanje djeteta kako bi se samo moglo brinuti za vlastitu sigurnost u skladu sa svojim sposobnostima. Poučavati djecu vlastitoj sigurnosti znači učiti ih pravilima ponašanja kako bi se naučila brinuti o sebi. To uključuje jasno postavljanje granica s obzirom na dob i zrelost djeteta. Igra s djetetom i pričanje priča je način da se dijete pouči opasnostima i vlastitoj sigurnosti bez da ga se neprestano sprječava u njegovom samostalnom djelovanju.

U cilju osiguravanja općih i sigurnosnih uvjeta za boravak djece u predškolskoj ustanovi, prostorno-materijalna organizacija treba biti tako koncipirana da bogatom ponudom konkretnih i zanimljivih materijala podstiče aktivno konstruiranje znanja. Raznovrsnost, stalna dostupnost i način ponude materijala mogu promovirati neovisnost i autonomiju učenja djece. Sadržajno bogatstvo materijala, mogućnost korištenja i mijenjanja prostora, djeci različitih interesa i različitih mogućnosti predstavlja podršku razvoju njihovih različitih kompetencija.

- Ponuda materijala utiče na proces učenja i stvaranju novih iskustava,
- Prostorna organizacija određuje kvalitetu socijalnih odnosa,
- Različite pisane bilješke i drugi oblici ekspresije djece, koje su im stalno dostupne, podstiču razmjenu njihovih znanja i razumijevanja /učenje kroz raspravu/,

Prostorno-materijalni kontekst može doprinijeti razvoju identiteta djeteta i stvaranju pozitivne slike o sebi.

Kontakti i stalna emotivna veza između djeteta i odrasle osobe /odgajatelj/zdravstveni zaposlenik/ bitno utiču na osjećaj sigurnosti djeteta. Odgajatelji/zdravstveni zaposlenici trebaju da postanu djetetu poznate i bliske osobe koje će svojom blagošću, pažljivošću, strpljenjem i vedrinom stvoriti osjećaj sigurnosti kod djeteta i za koje će se dijete emotivno vezati i sa kojima će se identifikovati. Osjećaj ugone i zadovoljstva doprinosi motivaciji djece za sudjelovanje u različitim aktivnostima i pogoduje kvaliteti njihova življenja i učenja.

Sigurnosti odrastanja djece u predškolskoj ustanovi doprinosi poštivanje Pedagoških standarda i normativa za predškolski odgoj i obrazovanje:

- Obezbjedenje površinskih uslova za život i boravak djece u jaslicama i vrtiću,
- Obezbjedenje prostora prema namjeni (zajednički prostor, izolacije, garderobe i sanitarije, pomoćne prostorije, servisi i komunikacije),
- Obezbjedenje optimalnih mikroklimatskih uslova (temperatura prostora do 25 stepeni),
- Prostor dovoljno osvijetljen, osunčan, prozračan,
- Svakodnevno, temeljito održavanje higijene prostora (učionice, spavaone, mokrih čvorova),
- Pravilna ishrana u skladu sa uzrasnim potrebama djece kao uslov za zdravlje i normalan fizički i psihički razvoj,
- Važnost bavljenja tjelesnim aktivnostima i kvalitetno zadovoljavanje potreba za odmorom i snom ,
- Poštovanje pedagoških standarda i normativa kada je riječ o broju djece u grupama,
- Poštivanje standarda kada je riječ o broju i stručnosti uposlenika,
- Fizičke mjere zaštite –sigurnost okruženja (primjerene igračke, namještaj i sl.)
- Sigurnost okoline – psihosocijalne mjere zaštite,
- Obezbjeden ulaz u vrtić (nadzor osoba koje ulaze u vrtić i sl.).

2. Saradnja s roditeljima

2.1. Uspješna saradnja sa roditeljima

Saradnja sa roditeljima odvija se prvenstveno putem grupnih i općih roditeljskih sastanaka, individualnih razgovora i Vijeća roditelja.

Uspjeh u odgoju zavisi od usklađenog djelovanja porodičnog odgoja i odgoja u ustanovi. Zbog toga je neophodno da vrtić uspostavlja što prisniju saradnju sa porodicom djeteta i da roditelji upoznaju uslove i način rada u vrtiću.

Postoji mnogo različitih načina uključivanja porodice i realizacija saradnje:

- Roditeljski sastanci,
- Vrijeme dovođenja i odvođenja djece,
- Bilješke i bilježnice, oglasne ploče, brošure,
- Individualni kontakti,
- Posjeta roditelja vrtiću i njihovog aktivnog učešća u odgojno-obrazovnom procesu,
- Vijeće roditelja.

U cilju uspješne saradnje sa roditeljima, a u cilju dobrobiti djeteta, na roditeljskim sastancima uvrstiti teme na prijedlog roditelja.

Komunikacija na relaciji roditelj-vrtić u cilju razmjene informacija jest pretpostavka razvijanja demokratskih procesa u vrtiću. Demokratski odnos podrazumijeva preuzimanje i poštovanje odgovornosti svih koji su uključeni u odgojni proces. Roditelji trebaju biti obaviješteni i svjesni ciljeva, objektivnosti i očekivanja koji su predviđeni programom. Budući da roditelji najviše znaju o svojoj djeci predstavljaju značajan segment u odgoju djeteta. Potrebno je da se što više uključuju u realizaciju programa vrtića. Da bi odgoj bio djelotvoran i ispravan odgajatelju su potrebne svakodnevne informacije o ponašanju djece i njihovim osjećanjima.

S druge strane odgajatelji i drugo osoblje imaju obavezu da sa roditeljima razmjenjuju što više informacija.

Ako je program takav da se roditelji posmatraju kao aktivni partneri, onda se djeca osjećaju sigurnom, motivisana za rad i više se trude.

2.2. Posebno obrazovanje (edukacija) djece i roditelja

Temelj na kojem se gradi porodica i obrazovanje, kultura kao i svi ostali segmenti jednog savremenog društva jeste demokratija, društveni odnos u kojem se uči i čiji je cilj jednakost, pravda i tolerancija. Posebno mjesto u tom procesu imaju, kada je riječ o djeci predškolskog uzrasta, porodica i vrtić. Za realizaciju jednog takvog procesa potrebna je edukacija djece i roditelja, kao i odgajatelja/zdravstvenih zaposlenika. U ranom djetinjstvu počinju sve najvažnije funkcije, buduće, odrasle osobe. Dijete predškolskog uzrasta je izrazito zainteresovano za upoznavanje okoline što se najjasnije izražava u aktivnostima istraživanja pojava i predmeta, njihovih svojstava i odnosa. Korištenje raznovrsnih materijala, preoblikovanje sredine, te raznovrsne aktivnosti potiču razvojne sposobnosti djeteta. Djeca su mali istraživači, a vrtić je mjesto koje ima zadatak da zadovolji njihovu radoznalost, omogućavajući im da manipuliraju predmetima u sobi, vrtiću, dvorištu gdje se djeci pruža veliki izbor različitih igračaka i predmeta.

Zadatak je ostvariti bogat socijalni kontakt u porodici, predškolskoj ustanovi, a kroz praktične aktivnosti. Igra i stvarni život treba da budu pokretači, podrška i inspiracija djetetu da čulima upozna sebe i da bude aktivan učesnik u svom okruženju.

Treba zadovoljiti potrebu djeteta da sazna kako su stvari napravljene, kako funkcioniraju i na koji način se mogu upotrebljavati. Dijete posmatra i zapaža, ima svoje pretpostavke i objašnjenja stvari i pojava koje pokušava da primjeni i uvjeri se u njihovu istinitost preko posljedica svojih postupaka. Vrtić ima zadatak pružiti djetetu priliku za što više aktivnosti koje sadrže elemente samostalnog otkrivanja istina. Treba podsticati dječiju znatiželju. Ne treba ponuditi znanje servirano na tanjiru, jer će ga ostaviti da se osuši, žudeći za nečim drugim, zabranjenim. Porodica i predškolska ustanova trebaju dopustiti djetetu da samo stekne komadić znanja, uz pomoć jednog ili dva mudra savjeta. Dijete će na taj način naučiti nešto za cijeli život. Otkrivačke aktivnosti dijete izvodi uz pomoć prirodnih materijala, didaktički određenih materijala u koje spadaju i odgovarajuće igračke, kao i razni drugi objekti koje dijete nailazi u svojoj okolini. Na taj način dijete upoznaje razna svojstva, otkriva mogućnosti i ograničenja, rješava razne probleme.

Spoznavanje sebe je težak i složen zadatak. Dijete stvara sliku o sebi već u prvim mjesecima života, kada gradi povjerenje u svoje roditelje. Dijete upoznaje sebe kroz igru, a odnos prema sebi gradi na osnovu komentara koje mu odrasli upućuju /šta o njemu misle, kada i kako ga hvale, kada i zbog čega ga kritikuju.../ Vrtić je mjesto gdje se kod djeteta njeguje razvoj pozitivne slike o sebi. Tu dijete spoznaje svoje najbolje i najslabije strane, spoznaje svoje prednosti i ograničenja, zna šta može, a šta ne može, zna u čemu je dobro, a na čemu još treba raditi. Prihvata sebe onakvim kakvo jeste i voli sebe. Njegovanjem pozitivnog odnosa prema sebi kod djeteta, vrtić doprinosi razvoju djetetovog samopoštovanja, sigurnosti u sebe, stvaranju skladnijih odnosa s drugima, pozitivan odnos prema drugima, povjerenje u druge. Jednom riječju vrtić, u saradnji sa porodicom, djeluje na razvoj emocionalne stabilnosti djeteta.

Kako bi dijete razvilo pozitivnu sliku o sebi, uloga porodice i vrtića kao partnera koji učestvuju u procesu odgoja i obrazovanja djeteta jeste:

- voljeti dijete takvo kakvo jeste, zbog njega samoga i pokazivati mu da ga volimo-dodirom, riječima..
- dati mu na znanje da ga prihvatamo, ponašati se prema njemu s poštovanjem, biti ponosni na njega,
- slušati šta govori, prihvatati njegove osjećaje, dopustiti mu da izražava ono što misli i osjeća,
- davati mu na znanje da raste, da se razvija, da sve više zna i puno toga može dobro i samostalno napraviti,
- imati vremena za dijete, družiti se s njim, zajedno se igrati,
- naglašavati djetetove dobre strane, ono što dobro radi, u čemu je uspješno, spretno, pažljivo,
- pohvaliti ga za ono što je dobro napravilo, pohvaliti ga za pokušaj i za upornost,
- kada nešto dobro ne radi treba ga potaknuti da nađe dobro rješenje.

Kako bi se ostvarila uspješna veza roditelja i vrtića neophodna je stalna i jasna dvosmjerna komunikacija kao i različiti pristupi u saradničkom odnosu. Dvosmjerna redovna informacija je jedan od bitnih načina na koji se podstiču roditelji na neposredno sudjelovanje u aktivnostima s djecom. Vrtić dobrodošlicom prihvata roditelje i na taj način stvara klimu za brojne načine angažovanja roditelja. Uključivanje roditelja u rad vrtića od neprocjenjivog je značaja kako za odgajatelje tako i za djecu. Uključivanjem u rad vrtića roditelji mogu podijeliti svoja znanja, iskustva, ideje, talente i hobije. To će djeci omogućiti da saznaju nešto iz prve ruke, uživaju u zajedničkom radu i druženju, osjete ponos pred drugovima, prihvate i razumiju važnost rada i učenja.

Roditelji se mogu uključiti na sljedeći način:

- Čitanje i pričanje priča djeci /pravljenje slikovnica, priča...,
- Kuhanje sa djecom i izvođenje različitih eksperimenata,
- Sportske i druge igre,
- Posjeta radnom mjestu,
- Kućni ljubimci / mogu dovesti i ispričati nešto o njemu,
- Pokazati kolekciju hobija, alate i sl.,
- Planiranje izleta i učešće u istim,
- Pomoć u izradi kostima i rekvizita za dječije predstave,
- Pružiti pravnu, savjetodavnu ili drugu, konkretnu pomoć drugim roditeljima,
- Pomoći u planiranju ili realizaciji predavanja ili radionica za roditelje.

2.3. Mjere sekundarne prevencije (djeca i roditelji)

Saradnja na relaciji roditelj-dijete-odgajatelj/zdravstveni zaposlenik je jedan od prvih načina evidentiranja mogućih ovisnosti kod roditelja, djece ili odgajatelja.

Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, u članu 35. koji se odnosi na zdravstvenu zaštitu zaposlenika, propisuje da svi zaposlenici moraju biti zdravstveno pregledani do kraja septembra tekuće školske godine, te da lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti ili ima psihičke poremećaje ne može obavljati odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi.

Intenzivna saradnja porodice i vrtića, može uputiti na otkrivanje moguće ovisnosti koje nisu evidentirane u toku zdravstvenog pregleda, ako je riječ o zaposlenicima vrtića, ili na ovisnosti roditelja.

Također, uspješna saradnja porodice i vrtića treba rezultirati pravovremenim otkrivanjem mogućih ovisnosti kod djece, te zajedničkim poduzimanjem aktivnosti u cilju otklanjanja istih. Moguće je organizovanje preventivnih aktivnosti kako bi se preduhitriло stvaranje ovisnosti. Zavisno od oblika ovisnosti ili rizične situacije u aktivnosti prevencije, pomoći i potpore, važno je uspostaviti saradnju sa Centrom za socijalni rad, Savjetovalištem za roditelje /ukoliko postoji/, Policijskom stanicom, Domom zdravlja i svim drugim institucijama koje mogu pomoći u ovakvim situacijama.

Kako bi odgajatelji/zdravstveni zaposlenici mogli uspješno evidentirati postojanje ovisnosti bilo kod roditelja, djeteta, ali i kod sebe lično, te poduzeti adekvatne korake u cilju rješavanja problema potrebno je da budu educirani. U tom smislu je potrebna stalna saradnja sa MONKS-om ZDK, Agencijom za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje te stručnjacima određenih problemskih područja. Neophodno je uspostaviti saradnju i sa drugim ustanovama iz oblasti obrazovanja (vrtići/škole) u cilju razmjene iskustava i pronalaženju najboljeg modela u procesu rješavanja problema ovisnosti i drugih rizičnih situacija.

Mjere sekundarne prevencije u vrtiću imaju za cilj pružiti optimalne uslove za normalan psiho-fizički razvoj djeteta i formirati sretno i zadovoljno dijete, kao i omogućiti zdravu sredinu zaposlenicima koja bi imala za cilj očuvanje psiho-fizičkog zdravlja.

3. Posebni programi

3.1. Posebni programi odgojno-obrazovnog rada sa djecom

Program produženog boravka

Program produženog boravka u JU „Dječiji vrtić“ Maglaj u školskoj 2023/2024.godine neće biti realizovan.

3.2. Edukacija odgajatelja, stručnih saradnika, direktora, vrednovanje (evaluacija) preventivnih programa

U procesu realizacije Posebnih programa, ali i ostalih Programa u predškolskoj ustanovi u školskoj 2023/2024.godini vršit će se individualno usavršavanje odgajatelja, direktora, stručnih saradnika kroz kontinuirano praćenje stručne literature i savremenih dostignuća iz oblasti koje su direktno vezane za aktivnosti predškolskog odgoja i obrazovanja (elektronski i printani mediji), zatim kroz sudjelovanje na seminarima, radionicama, predavanjima, a na temu rizičnih ponašanja, vršnjačkog i drugog nasilja, suzbijanja trgovanja djecom i slično.

Kvalitetna edukacija će omogućiti pravovremeno reagovanje na gore navedene situacije i postavljanje ciljeva i zadataka u rješavanju istih. Evaluacija aktivnosti će se izvršiti putem zabilješki, anketa, upitnika, a u saradnji sa institucijama i stručnim licima čija je primarna djelatnost upravo realizacija preventivnih programa.

U cilju kvalitetne realizacije preventivnih programa očekujemo od resornog Ministarstva i Pedagoškog zavoda planiranje i realizaciju seminara koji uključuju gore navedenu tematiku.

VII. KOMUNIKACIJA SA JAVNOŠĆU

1. Saradnja sa lokalnom zajednicom

Vrtić u svom radu ostvaruje stalnu, neposrednu saradnju i povezanost sa lokalnom zajednicom putem kulturnih, sportskih i dr. oblika djelovanja. Posebnu aktivnost vrtić ostvaruje manifestacijama u povodu praznika, jubileja i godišnjica. Oblici ostvarivanja saradnje između vrtića i lokalne zajednice realizuju se kulturno-umjetničkim priredbama, sportskim i dr. manifestacijama, likovnim izložbama, posjetama institucijama od posebnog društvenog značaja.

U cilju efikasnijeg realizovanja odgojno-obrazovnih aktivnosti, te programa njege i zaštite djece predškolskog uzrasta vrtić će uspostaviti saradnju sa :

Općinom Maglaj kao osnivačem, Policijskom stanicom-Maglaj, Javnom ustanovom Narodna biblioteka, JU Dom kulture "Edhem Mulabdić" Maglaj (prezentacije pozorišnih, filmskih i drugih predstava ukoliko ih bude bilo), JU „Dom zdravlja“ Maglaj, Osnovnim školama sa područja općine Maglaj, Komunalnim javnim društvom Maglaj, te udruženjima: ekologa, ribolovaca, sitnih životinja, lovaca i planinara u cilju pomoći u razvijanju ekološke svijesti djece predškolskog uzrasta.

Vrtić će ostvariti saradnju sa drugim institucijama koje se bave odgojem i obrazovanjem ili mogu uticati na poboljšanje kvalitete odgoja i obrazovanja.

Vrtić će se uključiti u sve aktivnosti i manifestacije koje budu organizirane na nivou grada, te na cijelom području općine Maglaj, a u skladu sa cjelovitim razvojnim programom i drugim programima predškolske ustanove.

Saradnja sa lokalnom zajednicom navedena je već u tački 7. „Planiranje izleta, posjeta, radionica i sl.“

2. Saradnja sa širom društvenom sredinom

Ovaj vid saradnje će se provoditi sa nadležnim Ministarstvom (MONKS) i Pedagoškim zavodom ZDK, kroz : različitu organizaciju i provođenje stručnog usavršavanja uposlenika, sa ciljem poboljšanja kvalitete rada cjelokupne ustanove; stručnu podršku i pomoć u realizaciji odgojno-obrazovnih zadaća, kao i osiguravanje podrške u rješavanju tekuće problematike.

Saradnja će se također odvijati sa kantonalnim i federalnim ministarstvima u cilju apliciranja i realizacije određenih projekata.

Saradnja sa širom društvenom zajednicom bit će naknadno navedena u mjesečnim planovima odgojno-obrazovnih grupa, ukoliko za to bude potrebe i mogućnosti za realizaciju istih, a sve to uz pismenu saglasnost roditelja (odlasci na ekskurzije/izlete, posjete drugim općinama i gradovima i sl.)

3. Javne manifestacije

Tabela 16.

Manifestacije	Datum	Mjesto učešća	Sadržaj
1. Dan općine Maglaj	18.09.2023.g.	Novi gradski park Općina Maglaj	- Prigodne recitacije, pjesme i dramatizacije, - posjeta općini Maglaj;
2. „Dječija nedjelja“	01 – 13.10.2023.g.	Vrtić/izlet	- likovno-kreativna radionica, Romobilijada, izlet na Bisticu, posjeta gradini uz prigodnu kreativnu radionicu, sportska radionica za najmlađe.
3. Dan državnosti BiH	24.11.2023.g.	Vrtić, Dom kulture Edhem Mulabdić- Maglaj	Priredba prigodnog sadržaja;
4. Dan dječije radosti	29.12.2023.g.	Vrtić, kino sala JU Doma kulture	Prigodna priredba (učešće svih grupa) uz podjelu paketića;
5. Dan nezavisnosti	29.02.2024.g.	Vrtić	Priredba prigodnog sadržaja;
6. Dan žena	08.03.2024.g.	Vrtić	Radionice sa očevima i sadržaji prilagođeni prazniku;
7. Dan armije BIH	15.04.2024.g.	Dom kulture Edhem Mulabdić- Maglaj,	Priredba prigodnog sadržaja;
8. Završna svečanost i maskenbal	maj.2024.g.	Dvorište vrtića	-Vrtićki maskenbal 2024, -Priredba prigodnog sadržaja uz pjesme, recitacije, ples i dramatizaciju i podjela diploma djeci koja odlaze u školu.

VIII. PRILOZI

- 1. Evidentni list za odgajatelje koji realiziraju kraće i specijalizirane programe sa 40-časovnom radnom sedmicom (obrazac – Tabela 10.)**
- 2. Evidentni list za zdravstvene radnike sa 40-časovnom radnom sedmicom (obrazac – Tabela 11.)**
- 3. Raspored rada u odgojnim grupama**
- 4. Primjerak sedmičnog jelovnika**

1. Evidentni list za odgajatelje koji realiziraju kraće i specijalizirane programe sa 40-časovnom radnom sedmicom (Tabela 10.)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	SEDMIČNI FOND SATI										
								9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
Redni broj	Prezime i ime odgajatelja	Završena škola / fakultet	Stručno zvanje/ stručni naziv	Datum polaganja stručnog ispita	Podliježe ocjenjivanju u skladu s pravilnikom	Realizira odgojno-obrazovne aktivnosti u odgojnoj grupi	Ukupno godina radnog staža sa 01.09.2023. godine	Neposredan rad	Pripreme za odg.-obraz.rad.rad na projektima,planiranje	Saradnja sa roditeljima, stručnjacima, saradnja sa roditeljima, stručnjacima, saradnja sa roditeljima, stručnjacima	Individualno stručno usavršavanje	Rad u stručnim organima	Saradnja sa stručnim saradnicima	Rad u okviru kulturne i javne djelatnosti	Rad na pedagoškoj dokumentaciji – vođenje dokumentacije i analiza	Uvođenje inovacija savremenih oblika, metoda, izrada didaktičkog materijala	Ostali poslovi po potrebi	Ukupno / 9+10+11+12+13+14+15+16+17+18/
1.	Natđa Mustabašić	Islamski pedagoški fakultet odsjek predškolski odgoj	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	17.12.2019. god.	DA	Mlada vrtićka grupa	3 godine	30	5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	40
2.	Pavlović Jasna	Islamski pedagoški fakul. odsjek za predšk. odgoj i obrazovanje	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	/	NE	Starija jasiščka grupa	1 godinu i 5 mjeseci	30	5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	40
3.	Osamić Amra	Pedagoški fakultet- predškolski odgoj i obrazovanje	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	27.11.2013.god.	DA	Mlada jasiščka grupa	10 godina i 7 mjeseci	30	5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	40
4.	Habibović Nadira	Islamski pedagoški fakul. odsjek za predšk. odgoj i obrazovanje	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	25.05.2018.god.	DA	Mlada vrtićka grupa	4 godine i 5 mjeseci	30	5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	40
5.	Selma Husanović	Islamski pedagoški fakul. odsjek za predšk. odgoj i obrazovanje	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	26.04.2017.god.	DA	Starija vrtićka grupa	7 godina	30	5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	40
6.	Džeraldina Delić	Nastavnički fakultet-odsjek za predškolski odgoj i obrazovanje	Profesor predškolskog odgoja i obrazovanja	16.09.1996.god.	DA	Starija vrtićka grupa	29 godina i 4 mjeseca	30	5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	40
ZBIR								180	30	3	3	3	3	3	3	3	9	240

2. Evidentni list za zdravstvene radnike sa 40-časovnom radnom sedmicom (Tabela 11.)

Redni broj	Prezime i ime zdravstvenog radnika	Završena škola / fakultet	Stručno zvanje/ stručni naziv	Datum polaganja stručnog ispita	Podliježe ocjenjivanju u skladu s pravilnikom	Realizira odgojno-obrazovne aktivnosti u odgojnoj grupi	Ukupno godina radnog staža sa 01.09.2023. godine	SEDMIČNI FOND SATI							
								Poslovi njege i brige djece jaslčke dobi	Nadziranje i predlaganje mjera za poboljšanje sanitarno-higijenskih uslova rada vrtića	Saradnja sa roditeljima	Stručno usavršavanje	Priprema i vođenje dokumentacije	Povezivanje dječjeg vrtića sa odgovarajućim zdravstvenim službama u lokalnoj zajednici	Ostali poslovi po potrebi	Ukupno /9+10+ 11+12+13+14+15+15/
1.	Šahman Amira	Medicinska škola	Medicinski tehničar	30.06.1982.g.	DA	Starija jaslčka	30 godina i 10 mjeseci	30	2,5	1	1	3	0,5	2	40
2.	Bašić Sanida	Medicinska škola	Medicinski tehničar	/	NE	Mlada jaslčka	26 godine	30	2,5	1	1	3	0,5	2	40
ZBIR:								60	5	2	2	6	1	4	80

3. Raspored rada u odgojnim grupama

Redni broj	Naziv odgojno-obrazovne grupe	Ime odgajatelja/zdravstvenog zaposlenika
1	Mlađa jaslička grupa	1. Amra Osmić, odgajateljica 2. Bašić Sanida, njegovateljica
2	Starija jaslička grupa	1. Pavlović Jasna, odgajateljica 2. Šahman Amira, njegovateljica
3	Mlađa vrtićka grupa	1. Mustabašić Naida, odgajateljica 2. Habibović Nadira, odgajateljica
4	Starija vrtićka grupa	1. Selma Husanović, odgajateljica 2. Delić Džeraldina, odgajateljica

4. Primjerak sedmičnog jelovnika

JELOVNIK JU DJEČIJI VRTIĆ MAGLAJ

PONEDJELJAK

Doručak: pura sa pavlakom, čaj

Ručak: pileća supa, riža sa povrćem i piletinom, kupus salata

Užina: sezonsko voće

UTORAK

Doručak: domaći hljeb, mermelada, mlijeko

Ručak: bosanski lonac (kuhano povrće i juneće meso)

Užina: keks

SRIJEDA

Doručak: razljevak, čaj

Ručak: teleća supa, tjestenina sa pavlakom

Užina: sezonsko voće

ČETVRTAK

Doručak: domaći hljeb, eurokrem, mlijeko

Ručak: grah sa junećim mesom, kupus salata

Užina: keks

PETAK

Doručak: pura sa pavlakom, čaj/mlijeko

Ručak: teleća supa, pita-maslanica

Užina: sezonsko voće

Jelovnik će biti usklađen sa godišnjim dobom, sugestijama roditelja i stručnih uposlenika.